

OSREDNJA
KNJIŽNICA
CELJE

Rудар

Časopis poslovnega sistema Premogovnik Velenje

december 2002,
številka 10, leto XXXVI

foto: Ivo Hans Avberšek

6

Osnovno sporočilo 6. poslovno-strateške konference je zajeto v spremenjenem prvem in četrtem strateškem cilju: racionalizacija procesa pridobivanja premoga in prestrukturiranje poslovnega sistema.

3 Novoletne poslanice

6 Strateške cilje moramo dosegati skupaj

8 Seja sveta delavcev

9 Karbon, čiste tehnologije

10 Jamske proge brez ločnega podporja

11 Uspešna sklepna reševalna vaja

12 Prižigajmo luči znanja

13 99 diplomantov Višje strokovne šole

14 Pomoč za izbiro pravega poklica

16 Priznani in cenjeni v Šaleški in Savinjski dolini

17 HACCP

18 Prva podelitev nagrad Inštituta ERICO

20 Pisalo se je leto 2002

22 Naša gostja: Kristina Kovač

24 Letos 32.000 gostov v Muzeju premogovništva

25 Invalidi so pomemben člen podjetja

26 Na obisku: Mile Damjanovič

32 Zdravje: Tečem zase, za zdravje

34 Srečno novo leto

V Premogovnik Velenje uvajamo nov podgradni sistem, ki temelji na podgraževanju s sidranjem. Sidra kot podgradni element nadomeščajo jekleno ločno podporje, lesen opaz pa nadomeščamo z armaturno mrežo iz umetnih materialov.

10

12

Še veste, s katerimi dogodki se je začelo leto 2002? Kaj vse se je dogajalo v Premogovniku Velenje in njegovih družbah? Kdo je prejel kakšno priznanje in kdo bo za ustanovno leto štel leto 2002? Osvežite si spomin s kroniko leta 2002!

20

“Nemoč človeka proti nemoči narave. To ni enakovreden odnos. Da bi bili v tem odnosu čimbolj uspešni, je potrebno veliko znanja, sodelovanja, timskega dela. Vse to so tudi vrednote našega podjetja,” je ob praznovanju dneva sv. Barbare med drugim dejal dr. Evgen Dervarič.

Izdajatelj

Poslovni sistem Premogovnik Velenje

Uredništvo

Glavna in odgovorna urednica: Diana Janežič

Novinarica in lektorica: Dragica Marinšek

Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek

Naslov: Uredništvo Rudarja, Partizanska 78, 3320 Velenje, tel. 03/899 61 00, int. 18-15, fax. 03/5869-131

E-mail: Diana.Janezic@rlv.si, Ivo.Avbersek@rlv.si

Uredniški odbor

Božena Steiner, predsednica, Tatjana Krenker - gospodarsko področje, Marko Mavec - tehnično področje, Tomo Lipnik - sindikat, Pavel Župevc - svet delavcev, Janja Juvan - IP HTZ, Mojca Ževart - ERICO, Matjaž Černovšek - Gost, Tomaž Pungartnik - Habit, Slavica Pogorelčnik - Kamnolom Paka, Milena Krofl - PLP, Miro Sitar - Telkom sistemi, Jožica Peterlin - Športno društvo

Grafična priprava Naš čas, d.o.o. Velenje

Tisk SET Vevče

Naklada 4000 izvodov

Mesečnik Rudar prejemajo zaposleni v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje brezplačno. Davek na dodano vrednost po stopnji 8,5%. Poština plačana pri pošti 3320.

Spoštovani sodelavci in sodelavke!

December je vedno mesec, v katerem delamo obračune z letom, ki se izteka, ter si zastavljamo nove cilje in naloge. December je tudi čas, ko se pripravljamo na praznovanje božiča in novega leta, čas ko so naše misli usmerjene k družini in prijateljem. V decembru že tudi pogledamo naprej in z optimizmom naznanjamo naša bodoča dejanja.

V življenju je dobro to, da se radi spominjamo lepih in prijetnih dogodkov, vse ostale pa porinemo v pozabo. Naj bo tudi letos tako. Lepe želje ob prelomu leta si v teh dneh izrečemo neštetokrat. In če v želje verjamemo, se nam tudi uresničijo.

Premogovnik Velenje je podjetje z dolgo in trdno tradicijo. Rudarjenje nam je preteklosti v Šaleški dolini prineslo veliko dobrega, prav pa je, da znamo oceniti tudi slabe plati te dejavnosti in jih pravilno predstaviti javnostim izven naše doline.

V našem podjetju že dolga leta uspešno opravljamo svoje poslanstvo, razvili smo se v enega najsodobnejših podzemnih premogovnikov v Evropi. Razmere za pridobivanje premoga so v našem ležišču specifične, metod pridobivanja se nismo mogli učiti v tujini, zato so v celoti plod našega znanja in pridnih rok rudarjev.

V preteklosti nam ni bilo lahko, zavedamo pa se, da bomo morali ob odprtju trga z električno energijo, ki nam ga narekuje Energetski zakon, orati novo ledino. S skupnimi močmi, našim znanjem, izkušnjami in dobrim delom bomo tudi temu kos. V to sem prepričan in verjamem, da bomo skupaj znali in zmogli dosegati cilje, ki smo si jih zastavili.

Osnovna dejavnost podjetja bo tudi v bodoče temeljila na pridobivanju premoga, zato je izjemno pomembno zadržati in še povečati varnost in humanizacijo delovnih procesov ter odnos do okoljskih problemov, ki so posledica rudarjenja. Z razvojnimi projekti smo na tem področju dosegli izjemne dosežke.

Načrti, ki so pred nami, pa so za vse veliki izzivi. Boj, ki ga bomo morali v prihodnje biti, bo usmerjen v znižanje stroškovne cene našega premoga. Le na ta

način se bomo lahko približali pragu konkurenčnosti lignita na svetovnem trgu in zagotovili uspešno delovanje Premogovnika tudi v prihodnosti.

Na drugi strani pa nas čakajo naloge, ki so povezane s prestrukturiranjem hčerinskih podjetij in strokovnih služb v podjetju. Dejstvo je, da je obseg njihovega dela, ki je potreben za proces pridobivanja premoga, iz leta v leto manjši in da bo treba vse več poslov pridobiti na odprtem trgu.

Tako bomo lahko zadržali sedanja in ustanovili nova delovna mesta, ki bodo tudi bodočim generacijam zagotovilo za delo in kakovostno življenje v Šaleški dolini. Vodstvo Premogovnika Velenje je odločeno, da bo treba te procese izvajati in podpirati, možnosti in poslovne priložnosti so velike, na vseh nas pa je, da jih bomo znali uresničiti.

Izteka se leto, ki ga lahko ocenimo kot poslovno uspešno. Ob tem bi se vam rad v imenu vodstva podjetja zahvalil za opravljeno delo in nadvse korektno sodelovanje, v želji, da bi bilo tako tudi v bodoče.

Vsi skupaj preživimo praznike, ki so pred nami, v krogu družine in prijateljev. Želim vam, da bi se imeli lepo in da bi si nabrali novih moči za številne izzive v novem letu.

Naj bo leto, ki je pred nami, srečno, uspešno in polno zdravja. V imenu vodstva podjetja vam želim prijetne praznike.

Srečno!

Dr. Evgen Dervarič

Zadnji vlak še ni odpeljal

Vlada Republike Slovenije je julija 2001 sprejela Akt o ustanovitvi družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o., v kateri so Dravske elektrarne Maribor, Savske elektrarne Ljubljana, Soške elektrarne Nova Gorica, TE Brestanica, TE Šoštanj in Premogovnik Velenj. Dru bo je ustanovila zaradi povečanja konkurenčnosti domačih proizvajalcev elektrike ob odprtju trga z električno energijo 1. 1. 2003 in izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi.

Povečanje konkurenčnosti domačih proizvajalcev najbrž drugače ni možno doseči, ne da bi bilo vprašljivo stabilno delovanje elektroenergetskega sistema. Pritiski trgovcev, da bi poceni kupovali električno energijo od cenejših proizvajalcev, so zaradi možnosti izjemno visokih dobičkov bili in bodo.

Pomembno je, da smo se delavci v minulem letu znali organizirati in ustanovili svet delavcev družb, povezanih v HSE, ki se redno sestaja. Ta svet je opravil tudi ob prizadevanju našega sindikata pomembno nalogo. Imenoval je delavske predstavnike v nadzorni svet HSE.

Takšnih in drugačnih načrtov nam v Sloveniji tudi zaradi rasti porabe elektrike ne manjka. Od izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi, plinskih elektrarn, elektrarn na uvoženi premog, prečrpalnih elektrarn do preusmeritve denimo Toplarne Ljubljana na lesno biomaso.

Ali in katere objekte bo lahko gradil HSE s svojim dobičkom ali dobičkom posameznih družb, povezanih v HSE, pri tem pa ohranil obstoječe proizvodne zmogljivosti, je odvisno tudi od preudarnega ravnanja vseh delavcev in delničarjev družb, povezanih v HSE. Prva varianta je ugodnejša za vse delavce poslovnega sistema Premogovnik Velenje, še posebno za približno 1000 delavcev, ki še imajo delnice Premogovnika Velenje.

Hvala dr. Francu Žerdinu za uspešno prizadevanje za odkup naših delnic za premalo izplačane plače in vključitev Premogovnika Velenje v HSE. Spoznanje vseh delavcev HSE, da imamo večjo socialno varnost le v močnem holdingu in več možnosti za uspešno delo tudi v prihodnosti, je pomemben garant za našo prihodnost.

V tem letu so se zamenjali praktično vsi direktorji družb, povezanih v HSE. Naša naloga je, da odgovorno spremljamo njihovo delo.

Na šesti strateško poslovni konferenci poslovnega sistema Premogovnik Velenje je bilo sprejetih kar 61 sklepov. Kateri so "ta pravi" in se bodo "prijeli" bo najbrž pokazal čas. Na nas pa je, da jih ob kritični presoji sprejmemo in pomagamo pri njihovi uresničitvi. Člani izvršilnega odbora sindikata in sveta delavcev smo s sklepi že seznanjeni. Podrobneje jih bomo z vodstvom kritično presodili in sprejeli ustrezna stališča po skupnem posvetu predvidoma 17. ja-

nuarja, zato so pobude, vprašanja in pomisleki vseh članov kolektiva dobrodošli.

V boju za preživetje vseh delavcev HSE nam najbrž ne bo nič prihranjeno. Prav pa je, da z zmernim optimizmom vstopimo v ta boj in iz njega pridemo kot zmagovalci.

Sindikata pridobivanja energetskih surovin Slovenije je močna, sicer na podjetniški ravni organizirana, organizacija sindikata, saj je v njej domala 83 odstotkov vseh članov poslovnega sistema, kar je izjemno veliko in smo lahko na to ponosni. Naj poudarim, da zelo dobro sodelujemo z območno organizacijo sindikata Velenje in vodstvom najmočnejšega sindikata – Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije. Tudi odnosi s Sindikatom delavcev energetike Slovenije so se po zamrznitvi že pred leti ponovno vzpostavili. Preveriti moramo našo organiziranost, da bomo sposobni zavarovati pravice in ščititi interese naših članov.

Vsem, ki ste v letu 2002 pomagali pri številnih uspešno izvedenih projektih (odkup delnic, ustanovitev športnega društva, oblikovanje sveta delavcev HSE, izvolitev delavskih predstavnikov v nadzorni svet HSE, srečanje belo črnih rudarjev...), se zahvaljujem za opravljeno delo. Hkrati pa vabim vse, da se nam po svojih najboljših močeh pridružijo pri projektih, ki nas čakajo v letu 2003.

Pričakujem, da bomo v letu, ki prihaja, pričeli izvajati določbe novega Zakona o delovnih razmerjih sporazumno in v soglasju z upravo, tako da ne bo prihajalo do nepotrebnih težav. Leto 2003 je leto invalidov. V tem letu naj bi še posebej opozarjali na potrebo po ozaveščanju družbe o pravicah invalidov ter spodbudili razprave o ukrepih, ki so potrebni za zagotovitev enakih možnosti za invalide.

Uprava mora storiti več za to, da invalidi ohranijo zaposlitev in napredujejo v njej, ter da svoje izdelke in programe oblikuje tako, da so primerni za delo invalidom.

Dežurnim delavcem v teh prazničnih delovnih dneh želim miren delavnik.

Bolnim sodelavcem želim, da bo zdravljenje potekalo hitro in učinkovito, na bolniku prijazen način in da se zdravi vrnejo v kolektiv.

Vsem članom sindikata in delavcem poslovnega sistema Premogovnik Velenje želim v letu 2003 varno in zdravo delo, da bi se srečno vračali k družinam in prijateljem. Čestitka velja tudi upokojencem.

Veseli božič, obilo zdravja, ljubezni, razumevanja in sreče želim vsem v novem letu.

Tomo Lipnik
predsednik sindikata

Glejmo smelo v prihodnje leto!

Pred nami so prazniki. Božič, dan samostojnosti in novo leto! Čas družinskega veselja, tihih radosti in hrupnih zabav.

Prav je, da se ozremo nazaj na leto, ki se izteka. Premogovnik Velenje je bil v letu 2001 vključen v holding Slovenske elektrarne.

Premogovnik in s tem zaposleni smo od holdinga pričakovali, da bomo imeli zagotovljen odvzem premoga in dolgoročnejše planiranje po količinah premoga. Glede na predvidene cene v prihodnjem letu dobiva začetna zagnanost mešane občutke.

Po dolgem času je bil sprejet plan dela za leto 2002 zadnje dni v letu 2001 in nam tako omogočil spokojnejše praznike.

Proizvodnja se je gibala skladno z mesečnimi plani, ki so se prilagajali glede na potrebe Termoelektrarne Šoštanj.

Svet delavcev je skupaj z ostalimi sveti družb HSE ustanovil v skladu s poslovníkom skupni svet delavcev holdinga Slovenske elektrarne. V ta svet smo bili iz Premogovnika izvoljeni trije člani. Za podpredsednika je bil izvoljen naš član kolektiva Bogdan Gregorin.

Nadzorni svet HSE ni imel predstavnikov, zaposlenih v holdingu, zato je bila prva naloga skupnega sveta, da izvoli in vključi v nadzorni svet svoje predstavnike.

Izvoljeni smo bili za področje zaposlenih v službah holdinga Janez Keržan, za področje hidroenergije Ervin Kos in jaz za področje premogovništva.

V tem času so potekala intenzivna prizadevanja vodstva Premogovnika in ostalih organov, da se

zaposlenim izplača zaostanek plač iz preteklih let. V sodelovanju z vodstvom HSE in ob spremembah članov nadzornega sveta, je bilo v novembru to izplačilo tudi izvedeno.

V svetu delavcev smo obravnavali Pravilnik o zdravju in varstvu pri delu, ki so ga pripravile strokovne službe. Po upoštevanih pripombah je bil sprejet in razdeljen vsem zaposlenim.

Parlament je sprejel nov Zakon o delovnih razmerjih, ki ga bomo skupaj z odgovornimi v sindikatu predelali in preučili spremembe, ki jih ta zakon prinaša.

Potekel je tudi mandat direktorju Premogovnika Velenje dr. Francu Žerdinu.

Nadzorni svet Premogovnika je za direktorja za dobo štirih let imenoval dr. Evgena Dervariča, ki bo dal poudarek ob varnem pridobivanju premoga posebej prestrukturiranju poslovnega sistema.

Z mislimi ne morem mimo strateške konference in njenih številnih sklepov, ki jih bomo z direktorjem še obravnavali in se o njihovem doseganju morali po-

govarjati in dogovarjati.

Drage sodelavke, dragi sodelavci!

December je mesec želja in presenečenj. Napori kolektiva so rodili spodbudne rezultate. Zanje smo zaslužni vsi zaposleni. Glejmo smelo v prihodnje leto, ki bo sicer vse prej kot lahko.

Vsem vam in članom vaših družin želim zdravja, sreče in zadovoljstva v prihajajočem letu ter obilo medsebojnega razumevanja.

Pavel Župevc,
predsednik sveta delavcev

Strateške cilje moramo dosežati skupaj

Osnovno sporočilo 6. poslovno-strateške konference je zajeto v nekoliko spremenjenem prvem in četrtem strateškem cilju: racionalizacija procesa pridobivanja premoga in prestrukturiranje poslovnega sistema.

Dr. Evgen Dervarič,
direktor podjetja

“Na 6. poslovno-strateški konferenci poslovnega sistema Premogovnik Velenje smo verificirali poslovne korake Premogovnika Velenje v prihodnje in začeli z nekaterimi procesi, ki so pomembni za izpeljavo strateških ciljev podjetja.

Pomembno prelomnico v razvoju poslovnega sistema predstavlja odprtje trga z električno energijo. To pomeni pritisk na zniževanje stroškovne cene premoga, zato bomo še posebej preverili vse projekcije zniževanja te cene. Na konferenci smo potrdili program razvoja, ki sem ga pripravil ob prevzemanju funkcije direktorja.

Prvi strateški cilj smo poimenovali **racionalizacija procesa pridobivanja premoga**. Vsi se zavedamo, da velenjski lignit ni konkurenčen tujim uvoženim premogom, ima pa pomembno mesto v slovenski energetiki, ker je edini strateški energetski vir. Racionalizacija procesa pridobivanja premoga pomeni, da bomo stroške morali znižati in si s tem zagotavljati moči, da bo ta proces tekkel tako, kot je zastavljeno v Nacionalnem energetskem programu.

Racionalizacije procesa pridobivanja premoga si ne predstavljamo brez stalne skrbi za **varnost in humanizacijo** delovnih procesov, zato je ta segment še vedno zajet v drugem strateškem cilju.

Zavedamo se, da ima rudarjenje v Šaleški dolini negativne **posledice v okolju**; te že veliko let uspešno saniramo in tako bomo delali tudi vnaprej, kar smo zapisali v tretji strateški cilju.

Četrty cilj se nanaša na **intenzivno prestrukturiranje hčerinskih podjetij in strokovnih služb Premogovnika Velenje ter ustanavljanje novih podjetij**. Ta cilj zahteva takojšen pristop k dejanjem in ta dejanja smo na

strateški konferenci postavili. Na vseh nas je, da jih bomo znali tudi izpeljati.

Matična družba bo verificirala svoj **razvojni načrt**, prav tako jih morajo tudi vse pridružene družbe Premogovnika Velenje. Kot smo že večkrat omenili, smo nastavili projekcije za podjetje PLP, Gost in Kamnolom Paka, strateškega partnerja pa si bomo moralo poiskati tudi podjetje Telkom sistemi. Iskali bomo takšne strateške partnerje, ki imajo investicijski potencial, trg, zato v teh podjetjih pričakujemo rast, kar je tudi vodilo prestrukturiranja.

Strateški cilji Premogovnika Velenje:

- 1. racionalizacija procesa pridobivanja premoga,*
- 2. zagotavljanje varnosti in humanosti pri izvajanju delovnega procesa,*
- 3. reševanje okoljskih problemov,*
- 4. intenzivno prestrukturiranje hčerinskih podjetij in strokovnih služb Premogovnika Velenje ter ustanavljanje novih podjetij.*

Dogovorili smo se tudi, da bo treba nekatere projekte, ki jih danes vodijo v HTZ IP, izločiti na zunanji trg. Sicer pa HTZ IP ne bo iskal strateškega partnerja, saj je to invalidsko podjetje, ki je vitalnega pomena za Premogovnik Velenje. Bo pa moral zaradi zmanjševanja potreb po njegovih storitvah v Premogovniku Velenje poslovati bistveno več na zunanjem trgu.

Podjetje Habit bo moralo širiti svojo dejavnost, rasti in ponujati na trgu celovit stanovanjski servis.

V tem smislu smo sprejeli nekaj konkretnih sklepov! Dogovorili smo se, da bomo funkcijo **kakovosti** začeli izvajati tudi za zunanje naročnike, saj

imamo na tem področju veliko znanja, izdelanih veliko projektov.

S 1. januarjem bomo ustanovili podjetje s področja **informacijske tehnologije**. V začetku naj bi v njem bilo 8 zaposlenih, njegov cilj pa je, da se v petih letih razvije v srednje veliko informacijsko podjetje. Nanovo bomo organizirali tudi profitni center **Rudarski-gradbeni programi**, da bi obseg zunanje realizacije na tem področju še povečamo in izrabimo kadrovske rezerve. Z novim letom bo začelo delovati tudi podjetje Karbon, d.o.o., ki se bo ukvarjalo s čistimi tehnologijami, sekundarnimi surovinami in odpadki. Poslovne načrte podjetja še pripravljamo. Vse štiri omenjene funkcije oziroma podjetja bodo imela sedež na Rudarski 6.

Na strateški konferenci smo govorili tudi o delovnem načrtu za leto 2003, ki ga je Nadzorni svet Premogovnika Velenje obravnaval 16. decembra. Ta načrt predvideva odkop 3,750 milijona ton premoga v 227 dneh.”

Mag. Marjan Kolenc,
tehnični direktor

“Proces pridobivanja premoga je z delno spremenjenim prvim strateškim ciljem dobil bolj konkretne usmeritve za prihodnost. To tudi pomeni, da optimizacija tega procesa ne temelji na številkah, ki bi si jih sami postavili, temveč pomeni takšno proizvodnjo premoga, ki jo je mogoče v obliki električne energije prodati. To tudi pomeni, da moramo premog pridobivati po takšni ceni, ki bo sprejemljiva za kupce naše energije.

Pri racionalizaciji procesa pridobivanja premoga so naše razprave šle predvsem v dveh smereh: kako **racionalizirati stroške dela**, ki obsegajo več kot polovico vseh stroškov, ter kakšne naj bodo **investicije v jami**, da bodo kasneje nižji stroški materiala, storitev in dela.

Eden od operativnih sklepov glede organizacije dela je ta, da oba jamska

obrata (Jama Preloge in Jama Pesje-Škale) povežemo v en obrat Proizvodnja, kjer bo združeno odkopavanje premoga pod enim tehničnim vodjem. Tako bo organizacija dela enostavnejša in preglednejša.

Za leto 2003 je delovni načrt sorazmerno dobro definiran. Odkopna fronta bo bolj zahtevna, kot je bila letos, kajti začnemo z odkopavanjem v zahtevnem SZ predelu jame Preloge, v južnem krilu bomo odkopavali pod svežo krovino, kar tudi onemogoča takšne rezultate, kot so bili letos.

V jami zmanjšujemo izdelavo jamskih objektov in v treh letih bomo zaključili izdelavo nekaterih stabilnih jamskih objektov, kar bo prav tako omogočilo zmanjšanje materialnih stroškov in število zaposlenih na pripravi deloviščih. Ko smo delali **projekcijo števila zaposlenih** v prihodnjih letih, je ta sorazmerno dobro sovpadala s predvidenimi kadrovskimi gibanji, predvsem upokojitvami. V splošnem gledano v jami ni viškov zaposlenih, z zapiranjem jame Škale pa prihaja do viška predvsem nadzorno-tehničnega osebja. Z avtomatizacijo določenih faz delovnega procesa (črpališča, glavni odvoz premoga) pa bo v jami čedalje težje najti primerna delovna mesta za invalide.

V zvezi z racionalizacijo procesa pridobivanja premoga smo sprejeli še sklepa, da ukinemo Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo in del njegovih funkcij organiziramo v okviru hčerinskih podjetij, del pa prenesemo na Poklicno jedro PGD Velenje, ki smo ga že sedaj podpirali. Službo VPD pa bomo organizirali kot profitni center, ki bo pričel svoje storitve tržiti izven poslovnega sistema veliko bolj intenzivno kot do sedaj.

Veliko smo se pogovarjali tudi o **razvojnih projektih** in sklenili, da nekatere od njih okrepimo s profesionalnimi vodji iz vrst strokovno-tehničnega kadra, saj so nekateri projekti že v takšnih fazah, da jih ne zmorejo več voditi organizacijski vodje. Ob tem je za razvojne projekte potrebno pridobiti čim več sredstev na razpisih ministrstev in iz programa Eureka.

Omenim naj še, da smo govorili tudi o reorganizaciji Rudarskih škod, da bi to področje naredili bolj pregledno in smiselno porazdelili odgovornosti. Predlog nove organiziranosti bo pripravljen."

Janko Lukner, direktor za kadmrovsko-splošno področje

"Na kadrovsko-splošnem področju bomo na podlagi sklepov, ki smo jih sprejeli na poslovno-strateški konferenci, v letu 2003 število zaposlenih zmanjšali za 5,5 odstotkov. V podjetju bo povprečno zaposlenih 2.450 delavcev. Predvidevamo, da bomo zaradi nekaj nižje fluktuacije v prihodnjem letu zaposlili tudi nekaj manj študentov kot letos. Predvidevamo, da bomo zaradi dobilo 20 študentov, ki so končali rudarsko, elektro oziroma strojno šolo.

Sprejeli smo ukrepe za **zmanjševanje zaposlenih** v Strokovnih službah. V letu 2003 bomo uvedli tudi 37-urni delovni teden. Tudi s skrajševanjem delovnega tedna želimo ustvariti prostor za nove zaposlitve.

V prihodnjem letu nas čakajo nova pogajanja za sklenitev panožne in podjetniške **kollektivne pogodbe**. Skupaj s sindikatom bomo morali poiskati rešitve, ki bodo na eni strani zagotavljale dovolj visok nivo socialne varnosti zaposlenih in na drugi strani omogočale bolj stimulatívno nagrajevanje.

Na področju **izobraževanja** bomo strukturo izobraževalnih vsebin še bolj prilagajali dejanskim potrebam podjetja in intenzivirali obseg tistih znanj, ki so z vidika uresničevanja poslovne strategije podjetja najpomembnejša. Izobraževanju smo tudi že doslej posvečali dovolj pozornosti, saj se je v zadnjih štirih letih raznih izobraževalnih oblik v podjetju ali v zunanjih institucijah udeležilo povprečno kar 64 odstotkov vseh zaposlenih.

V prihodnje pa želimo v okviru razvoja kadrov še bolj sistematično pristopiti k izobraževanju ključnih kadrov. Zato bomo zanje pripravili individualne izobraževalne načrte. Tudi v letu 2003 pa bomo nadaljevali s poslovno šolo Premogovnika Velenje

Ustrezno **zaposlovanje delovnih invalidov** ostaja tudi v prihodnje eden od pomembnih ciljev podjetja. V letu 2003 stopa v veljavo spremenjena zakonodaja s področja pokojninsko-invalidskega zavarovanja, ki prinaša vrsto novosti tako za podjetje kot za zaposlene. Da bi poenotili aktivnosti pri uvajanju sprememb in ohranili trend zmanjševanja delovnih invalidov,

Uprava Premogovnika Velenje: Boris Močilnik, dr. Evgen Darvarič, mag. Marjan Kolenc in Janko Lukner (od leve)

dov, smo imenovali posebno delovno skupino, sestavljeno iz strokovnjakov z različnih področij.

V podjetju smo ponosni na uspehe, ki smo jih dosegli z izvajanjem projekta **Skrb za zdravega delavca**. Z dograditvijo ukrepov na tem področju želimo bolniški stalež tudi v prihodnje obdržati pod 5,5 odstotka."

Boris Močilnik, direktor za gospodarsko področje

"Doseganje novih strateških ciljev pomeni slovo od do sedaj uveljavljenega stroškovnega principa poslovanja. Odprtje trga z električno energijo pomeni tudi v našem primeru, da lahko prodamo premog samo po "stroških", ki ji priznava trg.

Na področju **zmanjševanja stroškov** veliko pričakujem od realizacije projekta racionalizacije procesa pridobivanja premoga ter od bodočih rezultatov hčerinskih družb.

Pri uresničevanju letnega delovnega načrta 2003 bomo vložili maksimalne napore za prodajo dodatnih količin premoga po primerni ceni in si prizadevali za pridobitev sprejemljivih poslov iz naslova zunanje realizacije.

Za izboljšanje poslovanja podjetja in boljšo likvidnost bomo racionalizirali nabavo in zniževali zaloge materiala, prav tako pa bomo zagotavljali konkurenčnost pri najemanju zunanjih storitev." /dj/

Svet delavcev o poslovanju in sklepih strateške konference

15. redna seja sveta delavcev 12. decembra je imela tri pomembne točke dnevnega reda: predstavitev poslovanja v letu 2002, obravnavo letnega delovnega načrta 2003 in predstavitev sklepov 6. poslovno-strateške konference.

Seje so se udeležili trije člani uprave, poleg direktorja dr. Evgena Dervariča še Janko Lukner, direktor za kadmorsko-spolšno področje, in Boris Močilnik, direktor za gospodarsko področje.

Direktor je na pobudo predsednika sveta delavcev Pavleta Župevca povzel letošnje poslovanje Premogovnika Velenje. Dejal je, da bomo letos do konca leta odkopali 4,050 milijona ton premoga in da bomo kljub tolikšni količini prodanega premoga holdingu Slovenske elektrarne zaradi različnih cen premoga poslovanje sklenili z izgubo.

Ob teh podatkih je še dodal, da je HSE letos prodal za 73 milijard SIT električne energije in bo ustvaril 8 milijard SIT dobička. Tega bo namenil za rezerve in za vlaganja v izgradnjo HE na spodnji Savi.

Dr. Dervarič je nato predstavil osnove za letni delovni načrt 2003 (nadzorni svet ga je nato obravnaval na svoji redni seji 16. decembra, op.p.). Ta za Premogovnik Velenje ni ugoden; predvideva odkop 3,750 milijona ton premoga v 227 delovnih dneh na povprečni dolžini odkopne fronte 282,1 metra. Ustvarili naj bi 25 milijard SIT prihodka, poslovno leto 2003 pa naj bi sklenili z veliko izgubo, saj ima HSE za prihodnje leto sklenjenih pogodb o prodaji električne energije za manjšem znesku kot letos. Z izgubo naj bi poslovale tudi druge družbe v HSE.

Ob tem je direktor pojasnil, da si bomo v Premogovniku Velenje prizadevali pridobiti za izvajanje projekta Zapiranje jame Škale sredstva tudi izven rednega poslovanja.

Največ časa je bilo na seji sveta delavcev posvečenega strateškim usmeritvam poslovnega sistema, ki so bile

sprejete konec novembra v Fiesi. Direktor je preletel vse cilje in usmeritve za vsa področja, kot jih lahko preberete tudi na prejšnji strani Rudarja.

Člane sveta delavcev so v razpravi nekoliko podrobneje zanimale usmeritve glede hčerinskih podjetij, načrti pri ustanavljanju novih podjetij in izločevanju dejavnosti ter glede sorazmerno majhnega zaposlovanja v prihodnje.

Direktor je pojasnil, da so vsi ukrepi potrebni zaradi doseganja prvega strateškega cilja, to je racionalizacije procesa pridobivanja premoga. "Osnovna ideja je," je dejal dr. Dervarič, "da bomo vse dejavnosti, ki dražijo naš premog in za njegovo pridobivanje niso neposredno potrebne, izločili, poleg tega pa dali na trg tudi dejavnosti, ki lahko v poslovni sistem prinesejo še kaj denarja."

Člani sveta delavcev so imeli precej vprašanj in pripomb na posamezne predloge, vendar je to razpravo prekinil Janko Lukner, ki je povedal, da bo 10. in 11. januarja skupni

posvet uprave z vodji služb in tehničnimi vodji, 17. in 18. januarja pa posvet uprave s sindikatom in svetom delavcev, kjer bo dovolj priložnosti za vprašanja in pojasnila.

Ob tem je Tomo Lipnik, predsednik sindikata, pozval vse sindikalne zaupnike in člane sveta delavcev, da se na ta posvet dobro pripravijo in da predvsem pridobijo mnenja, vprašanja in predloge svojih sodelavcev, ki jih bodo lahko nato predstavili članom uprave in dobili odgovore.

S tem pozivom je soglašal tudi direktor in dajal, da bo omenjeno skupno srečanje predvsem priložnost za kresanje mnenj, da bi nato delo v poslovnem sistemu lahko nadaljevali po skupaj dogovorjeni poti.

Diana Janežič

Karbon, čiste tehnologije, d.o.o.

V novembru je bilo registrirano novo hčerinsko podjetje v 100-odstotni lasti Premogovnika Velenje Karbon, d.o.o. z ustanovitvenim kapitalom 2,1 milijona SIT. Namen ustanovitve novega podjetja in njegovo vsebino je pojasnil Franci Lenart, univ. dipl. inž. rudarstva, vodja razvojnih projektov okolje

“V začetku tega leta smo se v Premogovniku Velenje želeli odzvati na razpise Ministrstva za gospodarske dejavnosti. Eno od področij, ki jih to ministrstvo sofinancira, so tudi tehnološki centri. V Premogovniku Velenje se edini v Sloveniji ukvarjamo s čistimi tehnologijami uporabe premogov, zato smo želeli oblikovati tehnološki center, ki bi bil ponudnik različnih storitev (informacije, strokovna pomoč, svetovanja) za potrebe Premogovnika Velenje in drugih organizacij, ki se ukvarjajo z energetsko dejavnostjo oziroma izrabo fosilnih goriv.

Ugotovljeno je bilo, da je en tehnološki center z ekološko vsebino dovolj, za to imenovanje pa se že poteguje ERICo Velenje. Mi smo zato od tega projekta odstopili.

Ob tem pa se je v Šaleški dolini precej začelo obravnavati področje zbiranja in predelave odpadkov in ugotovili smo, da bi lahko bilo eno od področij v okviru poslovnega sistema prav to. Zato smo vseeno začeli z ustanavljanjem podjetja, to je sedaj Karbon.

Definirali smo štiri osnovna vsebinska področja novega podjetja:

- ✓ karbonizacija lignita, proizvodnja briketov iz aktivnega oglja kot nadaljevanje raziskovalnega projekta karbonizacija v okviru projekta čistih tehnologij uporabe premoga,
- ✓ tehnološki center za čiste tehnologije,

- ✓ center za ravnanje z odpadki, vključno z reciklažo sekundarnih surovin,

- ✓ izraba triadne vode iz jame Škale.

Od potreb tržišča, priložnosti bo odvisno, v katero smer se bodo glavne dejavnosti podjetja predvsem razvijale. Dejavnost podjetja pa naj ne bi temeljila pretežno na poslovnih stikih s Premogovnikom Velenje, temveč se bomo usmerjali na trg Šaleške doline in Slovenije.

V Šaleški dolini – v različnih podjetjih, pri MO Velenje – že teče nekaj okoljevarstvenih projektov ali so v pripravi. So v različnih fazah in dogovarjamo se, kateri so zreli za udeležanje.

Osnutek poslovanja podjetja Karbon smo predstavili na poslovno-strateški konferenci poslovnega sistema Premogovnik Velenje, kjer so ga obravnavali in potrdili.

Franci Lenart

Preden bo podjetje pričelo delovati, pa moramo pridobiti še soglasja nekaterih ministrstev, predvsem za ukvarjanje z odpadki. Področje ravnanja z odpadki je v Sloveniji sploh občutljivo, a naj poudarim, da je pri nas zelo strogo zakonsko urejeno, celo bolj kot v državah, članicah EU.

Vsa dejavnost, ki jo bo podjetje Karbon opravljalo, bo upoštevala vse zakonske zahteve. Podjetje v podnaslovu tudi nosi naziv “čiste tehnologije”, kar pomeni, da se bo ukvarjalo predvsem s tehnologijami, ki bodo stanje v okolju izboljševale, ne pa slabšale.

Glede financiranja dejavnosti podjetja načrtujemo, seveda poleg prihodka iz rednega poslovanja na trgu, tudi pridobitev sredstev različnih ministrstev za naše projekte, v začetni fazi pa bo, seveda, del finančnega bremena tudi pri Premogovniku Velenje, posebej za tisti del dejavnosti pridobivanja premoga, ki je v interesu premogovnika, da ga preusmerimo v drugo dejavnost.

Naj sklenem! Področja, ki jih zajema Karbon, so perspektivna. O njih v Premogovniku Velenje že dolgo govorimo, razmišljamo, kako se jih lotiti. Zdaj pa se je hkrati pojavilo več stvari, ki so nas spodbudile k akciji: zahteve zakonodaje, obveznosti lokalne skupnosti, naše prostorske in kadrovske zmožnosti, znanje.”

Diana Janežič

Jamske proge brez ločnega podporja

Izgradnja prog je v Premogovniku Velenje, predvsem na področju podgrajevanja, v zadnjih nekaj letih doživela precej sprememb. Zaradi potreb po vse večjih profilih smo prišli že do skrajnih meja, ki jih omogoča nosilnost jeklenega ločnega podporja.

Pri masovnem odkopavanju premoga v sodobnih premogovnikih je treba izdelati pristopne proge za dostavo materiala, pohod delavcev, prezačevanje delovišča in odvoz nakopnine.

Objekti morajo biti izdelani v skladu s projektnimi zahtevami, ki predpisujejo velikost prečnega preseka objekta in podgradnjo. V mnogih primerih je treba za doseganje potrebne podgradnje predpisati tudi tehnološki proces zaradi omejenosti razpoložljivih pogradnih sistemov.

V jamah Premogovnika Velenje že zelo dolgo podgrajujemo etažne proge s klasično podgradnjo, to sta jekleno ločno podporje in les. Kasneje smo pričeli zaradi povečevanja požarne varnosti izdelovati še plašč in injektirati za oblogo. Pri izdelavi objektov v težjih razmerah pa smo za dodatne podgradne ukrepe uporabljali vrвна, lesena in toga železna sidra.

Gostota jeklenega ločnega podporja in debelina lesenega opaža se je v prvem obdobju določala izkustveno oziroma v odvisnosti od danih razmer. Kasneje smo tehnološki proces izgradnje jamskih prog tudi podrobno analizirali v različnih razmerah in izdelali model za podgrajevanje prog.

V letu 1998 smo v Premogovniku Velenje pričeli z razvojno nalogo **Posodobitev tehnoloških del pri izdelavi podzemnih prostorov**. Posodobitev priprav oziroma tehnološkega procesa na pripravnih deloviščih poteka v treh smereh: pri razvoju podgradnih sistemov, razvoju nove opreme in novih tehnoloških procesov ter pri organizaciji dela na pripravnem delovišču.

Nov podgradni sistem temelji na **podgrajevanju s sidranjem**. Sidra kot podgradni element nadomeščajo jekleno ločno podporje, lesen opaž pa nadomeščamo z armaturno mrežo iz umetnih materialov.

Sidra v novem tehnološkem procesu predstavljajo osnovni podgrajevalni element. V Premogovniku Velenje smo se odločili za tako imenovana **napeta sidra**, ki imajo možnost prevzemanja takojšnjih obremenitev in ne dopuščajo razvoja konvergence. Zaradi tega smo sidranje kot proces podrobno proučili in obravnavali vse nastopajoče možnosti, ki se pri podgrajevanju lahko pojavijo. V ta namen smo izvedli obsežne geotehnične meritve, katerih rezultati so bili vodilo pri nadaljnjem delu in razvoju podgradnega sistema in tehnološkega procesa.

Pri takšnem načinu podgrajevanja je manj težkega fizičnega dela, ki ga predstavlja manipuliranje z jeklenim ločnim podporjem in debelim lesenim opažem.

Sami smo razvili tudi določene elemente podgradnje, predvsem sidrne matice, privijala in ploščice. Sedaj je težišče naših aktivnosti na posodabljanju izdelave protipožarnega plašča, kjer dosegamo precej dobre rezultate s kombinacijo sider in armirane mreže s kokosovimi vlakni. Uvedba takšnega sistema podgrajevanja precej pripomore k cenejši izdelavi prog in jo je kot tako mogoče uporabiti tudi drugje.

Nov tehnološki proces omogoča zvezno večanje nosilnosti od minimalno potrebnih vrednosti do vrednosti, ki močno presegajo dosežene nosilnosti jeklene ločne podgradnje. Ta prednost je neprecenljivega pomena, v kolikor bomo v jamah Premogovnika Velenje še naprej večali prečni presek izdelanih jamskih objektov.

Izdelava objekta s kombinacijo aktivne (sidra) in jeklene ločne podgradnje.

Nov tehnološki proces pri pravočasni in pravilni izvedbi omogoča, da bo plastična cona okrog izdelanega objekta minimalna, zato je tudi požarna varnost v takšnih objektih večja, oziroma je potrebno izdelati minimalni varnostni plašč, katerega nosilnost je le tolikšna, da varuje sam sebe skupaj z armaturno – zaščitno mrežo.

Rezultati aktivnega podgrajevanja imajo povsem konkretno uporabno vrednost predvsem na naslednjih področjih:

- ✓ cenejše podgrajevanje prog
- ✓ cenejša izdelava protipožarnega plašča,
- ✓ manj transporta pri montaži in demontaži oz. izgradnji lokov,
- ✓ hitrejše napredovanje odkopov zaradi zmanjšanja zastojev pri demontaži.

Do sedaj smo s kombinirano podgradnjo z loki in sidri izdelali več kot 1.500 m jamskih objektov prečnega prereza cca 17 m², poskusni odsek, podgrajen samo s sidri pa je dolg 101 m. Podgradnja se je že v začetni fazi izkazala za zelo uspešno, cenejšo in zelo primerno za uporabo v premogovem sloju in jo je kot tako mogoče uporabiti tudi v drugje.

Mag. Andrej Blažič

Uspešna sklepna reševalna vaja

V soboto, 7. decembra, smo imeli člani reševalne čete Premogovnika Velenje zadnjo vajo v tem letu. Za razliko od reševalnih vaj, ki sicer potekajo skozi celo leto dvakrat mesečno po vnaprej pripravljenem in do podrobnosti izdelanem programu usposabljanja, se je ta vaja pričela s sklicem reševalcev po pagerjih.

Vzrok za to je bila ta predpostavka: ob 5.05 je prišlo do napake in pregretja na viseči diesel lokomotivi v transportni progi za jamo Škale. Posledica pregretja je bil požar na lokomotivi, ki se je razširil tudi na tovor (les). Po umiku moštva in kontroli stanja je bilo ugotovljeno, da je pogrešanih pet zaposlenih. Koncentracije CO in dima so še vedno takšne, da vstop v območje brez dihalnih aparatov ni možen. Zato je dežurni Premogovnika ob 5.08 skladno s planom obrambe in reševanja alarmiral reševalno četo.

Za vodjo reševanja je bil določen mag. Bogdan Makovšek, ki je skupaj z

ostalimi člani določil strategijo in potek reševanja. V jamo je poslal pet ekip reševalcev, transportno ekipo in ekipo voda zveze.

Vsaka izmed naštetih ekip je imela natančno določeno nalogo in področje iskanja pogrešanih. Vodja reševanja je formiral tudi reševalno bazo v jami, v kateri je bil na razpolago za pomoč ponesrečenim zdravnik.

Reševalna vaja je bila zaključena ob 7. uri in 50 minut, ker so bili do takrat najdeni in oskrbljeni vsi pogrešani delavci ter pogašen požar na lokomotivi.

Po mnenju opazovalcev in vodstva reševanja je vaja potekala profesio-

nalno, reševalne ekipe pa so svoje delo, vključno z nudenjem prve pomoči in oskrbe ponesrečenec, opravile na visoki strokovni ravni.

Ob koncu reševalne vaje so se člani jamske reševalne čete za sodelovanje v četi zahvalili nekaterim članom, ki so zaradi starostne omejitve ali drugih razlogov prenehali s članstvom v četi. Priznanja in spominska darila so prejeli: Alojz Bezjak, Muradif Hadžič, Mirko Lenart, dr. Peter Kopitar in dr. Franc Žerdin. Posebno zahvalo za dolgoletno sodelovanje je prejel tudi dr. Zdenko Kikec.

Bogdan Pešak

PROIZVODNJA NOVEMBER 2002

OBRAT	PROIZVODNJA			+ VIŠEK	- PRIMANJ.	ODSTOTEK		DOSEŽEN POVPREČEK
	osn. nač.	mes. nač.	doseženo	na osn. nač.	na mes. nač.	na osn. nač.	na mes. nač.	
PRELOGE	0	158.000	158.650	158.650	650			8.814
PESJE - ŠKALE	359.000	170.000	162.910	-196.090	-7.090	45,38	95,83	9.051
PRIPRAVE	5.000	14.000	8.940	3.940	-5.060	178,80	63,86	497
PREMOGOVNIK	364.000	342.000	330.500	-33.500	-11.500	90,80	96,64	18.361

Prižigajmo luči znanja

Pod grajskim hribom se razliva morje luči. Razsvetljena okna stanovanj, decembrsko okrašena pročelja hiš, ulične svetilke, reka luči avtomobilov. Nad to svetlobo so nas med temnimi potkami na Velenjskem gradu 4. decembra vodile bakle, prav pod sliko sv. Barbare.

Na legendo o njenem življenju in smrti nas je na njen god spomnil predsednik DIT **Marko Mavec**, vodja Tehničnih služb. Društvo inženirjev in tehnikov je organizator vsakoletnega tradicionalnega praznovanja, namenjenega počastitvi zavetnice rudarjev, druženju med sodelavci in slovesnosti za naše sodelavce, ki so v tem letu pridobili višjo stopnjo izobrazbe.

Mavec je dejal: "Nekdaj je veljalo, da rudarja, ki bo sveti Barbari na god v rovu prižgal lučko, nevarnosti pri delu v rudniku ne bodo pokončale, ampak bo umrl doma v visoki starosti.

Danes, ko je delo v premogovniku drugačno in na knapa ne prežijo več nevarnosti skoraj na vsakem koraku,

sporočilno zelo bogate balade svetovno znanih skladateljev, ki sta jih zapela in zaigrala Jadranka Juras, študentka jazza na Dunaju, in Tomaž Pačnik, profesor glasbe v Ljubljani.

Misli Marka Mavca je nato nadaljeval direktor podjetja **dr. Evgen Dervarič**, ko je dejal: "Nemoč človeka proti nemoči narave. To ni enakovreden odnos. Da bi bili v tem odnosu čimbolj uspešni, je potrebno veliko znanja, sodelovanja, timskega dela. Vse to so tudi vrednote našega podjetja.

Znanje danes potrebujemo tudi za uspešnost ob vstopanju v Evropsko unijo, za uspešnost v prilagajanju delovanja podjetja razmeram na

odprtem trgu z električno energijo, na katerem smo majhen dejavnik, pa vendar za Slovenijo edini pomembni lastni energetski vir. In ob tem potrebujemo tudi srečo, da bomo znali verjeti v spremembe, ki se jih lotevamo.

Na strateški konferenci smo sprejeli celo vrsto sklepov in usmeritev, za katere v vodstvu verjameмо, da bomo, če jih bomo uresničili, z

njimi uspešni tudi v prihodnosti. Želim, da vanje verjamate tudi vi, da jih sprejmete za svoje in da skupaj vložimo vse svoje znanje in energijo v njihovo uresničevanje. Naša cilja sta racionalizacija procesa pridobivanja premoga in intenzivno prestrukturiranje hčerinskih in ustanavljanje novih podjetij.

Rad bi, da igramo to igro kot dobra ekipa, z eno žogo, brez fige v žepu. Sam se odgovornosti dobro zavedam. Verjamem v moč sodelovanja, v moč

volje, v moč znanja," je poudaril direktor.

Zatem je nastopil slovesen trenutek za sodelavko in dva sodelavca, ki so v času od lanskega 4. decembra do sedaj pridobili visokošolsko izobrazbo, magisterij oziroma doktorat.

Zalika Naveršnik je 25. marca letos diplomirala na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in pridobila naziv univerzitetna diplomirana pravnica. V diplomskem delu z naslovom Izvajanje politike varstva okolja s poudarkom na prilagajanju Evropski uniji je opisala razvoj mednarodne zakonodaje o okolju in pravno ureditev področja odnosa do okolja v Sloveniji in v državah Evropske unije.

Slavko Plazar je 10. decembra lani na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru, smer podjetniška logistika, uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom Podjetniška logistika v Premogovniku Velenje. V njej ugotavlja, da podjetniška logistika postaja temeljni proces v podjetju in da se njena vloga nanaša na zagotavljanje takšne sinergije, ki je vezana na čim večjo učinkovitost poslovanja podjetja, vse od zahtev kupcev, uporabnikov, dobaviteljev, transportnih verig, pretoka materiala, varnosti, kakovosti in vpliva na okolje.

Bogdan Makovšek je 28. novembra letos na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, Oddelek za geotehnologijo in rudarstvo Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjal magistrsko delo z naslovom Analiza stanja varstva pri delu na visokoproduktivnem odkopu premoga. Naloga magistrskega dela je bila oceniti varstvo pri delu pri pridobivanju premoga glede na posebno nevarne pojave, ki spremljajo jamsko pridobivanje premoga v Premogovniku Velenje, kot so jamski požari, stebrni udari, plini in premogov prah.

Diana Janežič

Spominska darila so prejeli: mag. Bogdan Makovšek, Zalika Naveršnik in dr. Slavko Plazar (od leve).

znova in znova prižigamo drugačne luči. Luči, ki jih prižigamo, so znanje, vest, pripadnost, trud in odločenost, da bo naš premog ugledal luč sveta.

Vsak od nas prižge vsak dan katero od luči, te pa se zlivajo v močno svetlobo. Brez nje bi v času, ki prihaja, težko stopali po pravi poti. Po tisti poti, ki nas pelje v naslednjih dvajset let, in tisti poti, ki tudi našim otrokom zagotavlja dobro življenje v tej dolini. Zato praznujmo in prižigajmo luči!"

Lučke upanja in zaupanja so nato v udeležencih srečanja prižigale nežne,

Znanje – trajna dobrina

Ste že kdaj razmišljali o tem, kaj je znanje? Oxfordov slovar znanje opredeljuje kot "poznavanje, ki si ga pridobimo z izkušnjami", v zadnjem času pa znanje vedno bolj sprejemamo kot pomemben produkcijski dejavnik in kot temeljno gibalno konkurenčnosti in gospodarske uspešnosti podjetja.

Prepričanje, da se s končanim formalnim izobraževanjem zaključuje proces učenja in pridobivanja novega znanja, je že davna preteklost, saj nas šola in šolski sistem ne zmoreta opremiti z znanjem za vse življenje. S prihodom v službo se pravo učenje in pridobivanje novih znanj šele zares pričinja. Pa pri tem ne gre le za učenje iz knjig, za udeležbe na seminarjih in učnih delavnicah, gre tudi za učenje drug od drugega, od sodelavcev, ki svojo bogato bero znanj, oplemenitenih z izkušnjami, prenašajo med mlajše sodelavce v delovni sredini in ustvarjajo prijetna, nezavedna učna okolja.

Premogovnik Velenje ceni in neguje znanje, zato je znanje uvrščeno v sistem vrednot podjetja. Pregled gi-

banja izobraževanja zaposlenih za zadnji dve leti kaže, da letno vabimo na izobraževanje dobrih 80 odstotkov zaposlenih, v povprečju pa se vsak zaposlen v podjetju izobražuje 20,1 uro; več kot polovični delež, to je 11 ur, prispeva k skupnemu številu študij ob delu, ostalo pa so programi usposabljanja in izpopolnjevanja v podjetju.

Z veseljem ugotavljamo, da so naši uporabniki, udeleženci internih usposabljanj in izpopolnjevanj, zadovoljni, ter da si želijo še več izobraževanja v podjetju. Prav gotovo imajo največ zaslug za to predavatelj Premogovnika Velenje, dobri poznavalci stroke in tehnološkega procesa, ki z uporabo sodobnih učnih metod, ki vključujejo aktivno delo udeležencev, poskrbijo, da so predavanja pestra in zanimiva, delež znanj, ki jih udeleženci lahko prenesejo v prakso, pa visok.

Prizadevamo si za učinkovitost izobraževanj in vemo, da je izobraževanje učinkovito takrat, kadar novo pridobljena znanja povzročijo spremembe v načinu

razmišljanja in v sistemu vrednot pri udeležencih. Kot svojo resnico sprejemamo spoznanje, da je intelektualni kapital podjetja vsota znanj, ki jih zaposleni vsak dan prinašajo in tkejo v zahtevne tehnološke procese ter v medsebojne odnose, najpomembnejši kapital.

Ko je evropska komisija opredelila družbo znanja, je zapisala, da jo omogoča kombinacija treh osnovnih dejavnikov: nove informacijsko-komunikacijske tehnologije, inoviranje in raziskave, ki predstavljajo vedno večji del vrednosti proizvodov in storitev, ter izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, s katerim se delavci prilagajajo tehnološkim spremembam podjetja.

Prav zato je potrebno, da bomo znanje čim prej pričeli sprejemati tudi kot trajno dobrino in kot neomejen naravni vir, ki nam bo edini omogočil slediti novim izzivom in razvoju družbe in tehnologij.

Alenka Verbič

99 diplomantov Višje strokovne šole

5. december, je bil slovesen dan za 99 diplomantov Višje strokovne šole Šolskega centra Velenje. Peta generacija je prejela diplome za uspešno zaključen študij elektronike in prva za študij rudarstva in geotehnologije.

V veliki dvorani Glasbene šole Velenje so se zbrali diplomanti s svojimi družinskimi člani, profesorji, mentorji in drugi gostje. Glasbeni uvod so izvedle članice komorne skupine Glasbene šole Velenje in solistka Mateja Mirkac in glasba mladih velenjskih glasbenic je med prireditvijo še večkrat dodala slovesen ton.

Zbrane je najprej pozdravil direktor ŠCV **Ivan Kotnik**, ki je poudaril, da se danes šola v ŠCV 2.800 dijakov, od tega je 454 študentov. Ker pa želijo v centru v prihodnjih letih število študentov podvojiti, bodo poskrbeli za nove programe.

Osrednji govor na prireditvi je imel **mag. Milan Meža**, ravnatelj VSŠ. Najprej je o višji šoli spregovoril v številkah: "V prvo generacijo programa električar smo leta 1996 vpisali 68 študentov, pred tremi leti pa 31 stu-

dentov v program rudarstvo in geotehnologija. Danes se v teh dveh programih šola 454 študentov in do sedaj jih je diplomiralo 153.

Cilj našega dela je izobraziti kadre, ki bi se bili sposobni čimprej vključiti v delovni proces oziroma v njem napredovati. Zato smo diplomantom omogočili veliko dela v laboratorijih in praktičnega dela v podjetjih. Poleg tega pa smo jim na predavanjih nudili dovolj teoretičnih znanj, da bi jim omogočili tudi uspešno nadaljevanje študija.

V prihodnjem šolskem letu želimo tema dvema programoma dodati še kakšnega; pripravljamo se na uvedbo študija informatike, poleg tega pa bi radi uvedli še kakšen program, ki bi bil bolj primeren za žensko populacijo," je med drugim dejal mag. Meža in čestital vsem diplomantom, za sodelovanje pa se je zahvalil tudi vsem mentorjem, profesorjem in podjetjem.

Slavica Pogorelčnik iz Kamnoloma Paka je postala inženirka rudarstva in geotehnologije.

Med podjetji, ki so bila posebej omenjena, je bil tudi Premogovnik Velenje, predvsem seveda kot soustanovitelj Šolskega centra Velenje. Poleg tega pa je bilo iz našega podjetja na omenjeni slovesnosti tudi 24 diplomantov programa rudarstvo in geotehnologija. Diplome sta jim podelila župan MO Velenje Srečko Meh in direktor Premogovnika Velenje dr. Evgen Dervarič.

Diana Janežič

Pomoč za izbiro pravega poklica

Kako naj se dvanajstletnik odloči za poklic? Nekateri poklici so moderni, ljudi nekaterih poklicev otrok pozna, ker je z njimi vsak dan v stiku. Kaj pa če mu 'leži' poklic, ki ga človek opravlja v delavnicah, pisarnah, za stroji? Kako spoznati 'skrite' poklice?

V letu 2000 je bil na razpisu Phare Mocca – Inovation Fund izbran projekt Spodbujanje poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje. Projekt je pripravil zasebni zavod IZIDA, Informacijski, izobraževalni in svetovalni center, iz Ljubljane.

V šolskem letu 2000/01 je bil projekt poskusno uveden v sedem osnovnih šol, po treh letih, v letu 2003, pa naj bi imeli izvajalci dovolj osnov za izdelavo predloga za vključitev dejavnosti v nacionalni program. V vsakem šolskem letu se v program vključuje več šol; v šolskem letu 2002/03 se je iz Velenja OŠ Livada. Poskusno uvajanje projekta so podprli Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, GZS, Obrtna zbornica Slovenije, občine ter Zavod RS za zaposlovanje.

Osnovna ideja oziroma cilj programa je učinkovito razvijanje interesov za tehnična in druga poklicna področja predvsem pri učencih med 5. in 8. razredom osnovne šole. Izvajanje dejavnosti temelji na uresničevanju skupnega interesa med osnovno in srednjo šolo ter podjetjem. V Savinjsko-šaleški regiji so skupni interes v tem projektu našli ŠCV - Poklicna in tehniška elektro in računalniška šola, OŠ Livada, OŠ Mihe Pintarja Toleda, OŠ Mozirje, OŠ Rečica ob Savinji, Premogovnik, Gorenje, Termoelektrarna Šoštanj in BSH, Hišni aparati Nazarje.

Svoja mnenja o sodelovanju v tem projektu so povedali: **Majda Lampret**, koordinatorica tega projekta v Premogovniku Velenje, **Željko Pompe**, vodja praktičnega izobraževanja v elektro in strojni dejavnosti v Premogovniku Velenje, in **Marjeta Primožič**, koordinatorica projekta v ŠCV.

Praktičen vpogled v poklice

Rudar: "Kako je Premogovnik Velenje zastavil sodelovanje v projektu IZIDA?"

Majda Lampret: "V začetku leta 2002 je GZS Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje pripravila predstavitev projekta Spodbujanje poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje, ki ga je pripravila in ga izvaja IZIDA. Dogovorjeno je bilo, da se v Šaleški dolini v letu 2002 predstavi elektro stroka s svojo paleto poklicev in različnih vrst del. Strojništvo

in rudarstvo bi naj prišla na vrsto naslednje leto.

Premogovnik Velenje je prav gotovo podjetje, brez katerega bi predstavitev branže ne bila dovolj celovita, zato se je pri izvedbi pridružil ŠCV, TEŠ-u, Gorenju in osnovnim šolam, ki v projektu želijo sodelovati. Projekt je podprla tudi MO Velenje."

Rudar: "Katere metode je IZIDA razvila in uporabila v tem projektu?"

Lampret: "IZIDA je za potrebe poklicne orientacije v osnovnih šolah razvila in uporabila motivacijske predstavitve, delavnice za razvijanje interesov, obisk podjetij z ogledi proizvodnih procesov in tipičnih delovnih mest ter informiranje staršev.

Vsi sodelujoči so konec oktobra pripravili prvo **motivacijsko predstavitev** za učence petih in šestih razredov na OŠ Livada. Program obsega predstavitev dejavnosti in nekaterih tipičnih poklicev. Izpeljali so jih mentorji iz sodelujočih podjetij in ŠCV. Predstavili so vsak svoje podjetje oziroma šolo in jim opisali izdelek, ki ga bodo učenci v delavnicah izdelali. Nekaj izdelkov so lahko, vsaj delno, preizkusili že v šoli.

Tisti učenci, ki jih dejavnost bolj zanima in jih je motivacijska predstavitev dovolj pritegnila, so se vključili v **delavnice za razvijanje interesov**. Izvedene so bile na dveh nivojih: začetnem in nadaljevalnem. V nadaljevalni nivo so se vključili tisti učenci, ki so na začetnem nivoju začutili večji interes za elektrotehniko in so ga želeli tudi poglobiti.

Ogled delovnega okolja je nujen in ga program v vsakem primeru predvideva, zato so učenci dvakrat po dve uri preživel v Premogovniku Velenje, TEŠ-u in Gorenju.

Program prvega dne sva izdelala skupaj z Željkom Pompetom, ki je bil mentor. Naš cilj je bil, da učencem predstavimo podjetje in, vsaj upam, da so dobili vtis, da smo jih bili veseli in da smo jim bili pripravljene odgovoriti na njihova številna vprašanja.

Drugi dan pa so se ob Željkovi pomoči in z vso resnostjo posvetili izdelavi zvočnega vezja v protiekspluzijski izvedbi.

Svoj program smo predstavili tudi **staršem**. Znano je, da imajo starši pri sprejemanju prve poklicne odločitve skoraj enako vlogo kot otroci, ki se odločajo, zato je obveščanje staršev tako zelo pomembno. Za učence sedmih in osmih razredov smo postopek ponovili."

Rudar: "Kako ste vi doživeli sodelovanje v tem projektu?"

Lampret: "Učenci so z delavnicami v našem podjetju dobili izkušnje in neposreden vpogled v poklic, za katerega se bodo morda nekoč odločali. Lahko pa, da bodo zaradi dela v naših delavnicah vedeli, da ta poklic zanje ni primeren.

Poklici s področja elektrotehnike v zadnjem času niso med najbolj zanimivimi, zato lahko tak program koristi podjetju tudi kot možnost, da se predstavi zainteresirani javnosti. Nenazadnje imamo v šolskem letu 2002/03 skupaj 20 štipendistov v vseh smereh elektrotehnike in smo lahko za bodoče elektricare, elektrotehnike in druge zanimivi tudi po tej strani.

Zaključna prireditev je bila ob koncu zadnje delavnice v Gorenju. Bilo je prijetno. Zbrali smo se vsi sodelujoči v delavnicah, Maja Likar iz IZIDE, Dušan Dolinar iz MO Velenje in prišlo je tudi nekaj staršev. Učenci so bili nasmejani in predvsem ponosni na svoje izdelke, nova znanja in spoznanja.

Za rdečo nit našega druženja sva si z Željkom izposodila preblisk sodelavca Hansa Avberška "Ni luči brez elektrike". Upam, da bodo udeleženci te in naslednjih delavnic z veseljem dodali, "da elektrike ni brez ljudi, ki jo delajo in uporabljajo". Rok, Admir, Žiga, Denis, Vid, Marko in Mitja so bili nadvse prijetni in sproščeni fantje. Mi smo se v njihovi družbi prijetno počutili in, upam, da tudi njim pri nas ni bilo dolgčas."

Radovedni, kritični, praktični

Rudar: "Kako ste zasnovali učne ure učencev pri nas?"

Željko Pompe: "Skupina osnovnošolcev je k nam prišla 15. novembra. Najprej smo jih predvajali film o Premogovniku Velenje, nato pa smo jih popeljali na ogled nekaterih naših najbolj tipičnih delovnih mest elektro dejavnosti. Tako so si ogledali informacijski sistem pri dežurnem premogovniku, spoznali elektro projektiranje, tehnološko pripravo, elektro laboratorij, elektro delavnico ter delavnico praktičnega izobraževanja, kjer smo jim pokazali, kakšen izdelek bodo poskusili narediti.

18. novembra pa so učenci delali praktično. Izdelovali so zvočno vezje v protiekspluzijski izvedbi. Ob tem so spoznavali tehnične podatke, se seznanili z ustreznimi računalniškimi aplikacijami, preizkusili tipkala z analognimi in digitalnimi merilnimi instrumenti, ožičili izdelek in vezje preizkusili."

Rudar: "Kaj je učence zanimalo, kaj jih ni?"

Pompe: "Učenci so bili radovedni, hitro so se navdušili nad vsako stvarjo, podatkom, delom. Zanimalo jih je vse novo. Opazili smo, da nimajo občutka za nevarnost in jih je na to treba opominjati. Predavanja jih niso tako pritegnila, saj so želeli predvsem delati praktično, konkretno. Zelo so bili odprti, a tudi kritični."

Rudar: "Kako ste vi doživeli sodelovanje v tem projektu?"

Pompe: "Delo z osnovnošolci je za mentorja naporno. Pripravljen mora biti na sodelovanje, biti mora sposoben komunikacije z mladimi brez ostrih vzgojnih ukrepov, v sproščenem in vedrem ozračju. Upam, da mi je to uspelo.

Seveda smo se mentorji morali na sodelovanje v tem projektu dobro pripraviti. Izdelali smo program motivacijske delavnice in drugih delavnic glede na značilnosti posameznega področja tehnike. Ta program so pregledali in potrdili v IZIDI. V programu smo določili cilje in smotre delavnic, glede na vedenjske, učno-vzgojne, psihomotorične lastnosti in zmožnosti mladostnikov. Pripravili smo tudi učno pripravo in urnik delavnic.

Če so in če bodo take oblike vsaj nekaterim mladim prinesle nova spoznanja o poklicu in poklicnem izobraževanju, je naše delo obrodilo sadove."

Informiranje, spodbujanje, motiviranje

Rudar: "Kako je ŠCV zastavil sodelovanje v omenjenem projektu?"

Marjeta Primožič: "Izvajanje poskusnega projekta Spodbujanje poklicnega izobraževanja s pomočjo poklicne vzgoje v osnovni šoli temelji na socialnem partnerstvu med srednjo šolo, osnovno šolo in podjetjem.

Z ustreznimi metodami želimo pri učencih razviti interes za tehniška poklicna področja, predvsem za področje elektrotehnike, strojništva in rudarstva. Želimo jim predstaviti različna področja dela

Rok, Admir, Žiga, Denis, Vid, Marko in Miša so bili nadvse prijetni in sproščeni fantje.

znotraj posamezne stroke in jim omogočiti neposredno delo v stroki ter srečanje z delovnim procesom, da bi izkušnje povezali z drugimi podatki o sebi, o možnostih... in se dobro odločili za poklicno pot, ko bo potrebno."

Rudar: "Kakšen je interes ŠCV za sodelovanje in kaj si obeta od tega sodelovanja?"

Primožič: "V ŠCV so vrata za aktivnosti in novosti na področju poklicne orientacije že dolgo odprta. Tudi tokrat so učitelji na Poklicni in tehniški elektro in računalniški šoli s pomočjo dijakov višjih letnikov dobro pripravili in izvedli več delavnic: elektronike, energetike in elektrotehnike z računalništvom. Učencem so predstavili šolo, programe, predvsem pa delo, s katerim se bodo srečevali v elektro stroki.

Kaj smo želeli doseči? Učence smo želeli soočiti z možnostmi, jih spodbuditi k aktivnosti, poiskati, najti v njih interes za določeno delo, jim omogočiti neposredne izkušnje z delom v stroki, zmanjšati osip zaradi napačne poklicne odločitve...

Ponudili smo jim informacije o možnostih izobraževanja po končani osnovni šoli v elektro stroki: kje lahko šolanje nadaljuješ, za katere poklice, kje lahko dobiš štipendijo, kje se lahko zaposliš...

Podatki o vpisu v programe srednjega izobraževanja za šolsko leto 2002/2003 nam med drugim povedo tudi, v kolikšni meri so se lanske učenci v Sloveniji odločili za vpis v posamezno srednjo šolo: v nižjo poklicno šolo 4 odstotki, v triletno poklicno šolo 22 odstotkov, v triletno poklicno šolo – dualni sistem 3 odstotki, v štiriletno tehniško ali strokovno šolo 33 odstotkov in v gimnazijo 38 odstotkov.

Z novimi aktivnostmi bi radi pripomogli k zgodnejšemu odkrivanju poklicnega interesa in tako posledično še naprej k dobremu vpisu v poklicne in tehniške šole."

Rudar: "Kakšno je vaše mnenje o poteku aktivnosti, zadovoljstvu udeležencev?"

Primožič: "Za nami je delo s prvo skupino osemih učencev OŠ Livada in z dvema skupinama učencev OŠ Mozirje. Učen-

cem je z mentorji, Ivanom Škoflekom, Stanetom Osojnikom in Simonom Konečnikom, ter dijaki PTERŠ kar prehitro minil čas. Negotovost, radovednost, prava mera živahnosti, konkretno delo... Zmorem? Bo šlo? Bo piskač deloval? Smeh, veselje ob pogledu na izdelek, ki ga je posameznik naredil in ga je lahko odnesel domov... Še marsikaj bi lahko nanizali... Skupaj smo preživeli lep, poučen, z novimi spoznanji in izkušnjami obogaten čas.

Želimo si, da bi s temi aktivnostmi koga na novo pridobili za delo v elektro stroki, da bi posamezniku utrdili namero za šolanje. Tistemu, ki pa ga elektro stroka ne bo pritegnila, pa bomo pomagali najti kaj drugega, kjer bo lahko uspešen, kjer bo lahko izživel svoja nagnjenja, želje.

Ob koncu zadnje delavnice prve skupine učencev OŠ Livada v Gorenju je bilo prijetno slišati starša, očeta učenca, ki se je v imenu staršev otrok zahvalil vsem, ki smo sodelovali v teh aktivnostih in tako pomagali njim pri poklicni vzgoji otrok.

Mestna občina Velenje, osnovna šola, srednja šola, delodajalci - spet smo vsi strnili znanje in pripravljenost sodelovati. Zelo skrbno in strokovno odgovorno so izvedli delavnice v ŠCV – PTERŠ, Premogovniku Velenje, Gorenju in Termoelektrarni Šoštanj! S prvimi izkušnjami v novem projektu smo zadovoljni, čeprav so skupine otrok majhne in delo zahteva nekoliko več "administriranja". Do zaključne predstavitve bo opravljena tudi evalvacija in potem bomo še kakšno rekli, kako naprej.

In ne nazadnje – da bi bilo čim manj takšnih izpovedi, kot je tale, ki jo je zapisal četrtošolec v šolskem letu 1999/2000, ko se je spomnil na prehod iz osnovne v srednjo šolo: "Prosim, prepričajte starše, naj svojih otrok ne silijo tja, kamor oni (otroci) nočejo!"

Diana Janežič

Poznani in cenjeni v Šaleški in Savinjski dolini

V podjetju Habit, upravljanje s stanovanji, d.o.o. je vedno kaj novega. Njihovo uspešno osvajanje vedno večjega deleža na trgu pri upravljanju s stanovanji in v prometu z nepremičninami jim narekuje delovni tempo, sprejemanje nove zakonodaje pa vedno bolj urejuje to področje.

Letos oktobra je v Uradnem listu RS številka 87 izšel Stvarnopravni zakonik, ki ureja temeljna načela stvarnega prava: posest in stvarne pravice ter način njihove pridobitve, prenosa, varstva in prenehanja. Zakon začne veljati 1. januarja 2003.

Kot je povedal **Franc Slatinšek**, direktor Habita, je to zelo pomemben zakon za urejanje stvarnih pravic. "Te so med drugim lastninska pravica, zastavna pravica, zemljiški dolg, služnosti iz pravice stvarnega bremena, stavbna pravica. V okviru tega zakonika je posebej obdelana tudi etažna lastnina, in sicer njen nastanek, razpolaganje z njo, razmerja med etažnimi lastniki, omejitve etažne lastnine in prenehanje etažne lastnine.

Zakonik prinaša nekatera nova načela, ki jih stari Stanovanjski zakon ni v celoti reševal. V pripravi je nov Stanovanjski zakon, ki naj bi bil sprejet prihodnje leto. Ko bosta poleg Stvarnopravnega zakonika in novega Stanovanjskega zakona sprejeta še Zakon o urejanju prostora in Zakon o posredovanju v prometu z nepremičninami ter podzakonski akti bo naše področje pravno urejeno in bo pomenilo nov pristop k našemu delu," poudarja Slatinšek, ki je tudi član upravnega odbora

Združenja za poslovanje z nepremičninami pri Gospodarski zbornici Slovenije in torej dobro pozna zakonodajo na stanovanjskem področju.

Z najpomembnejšimi določbami omenjenega Stvarnopravnega zakonika so v Habitu s pismom seznanili vse etažne

lastnike in najemnike stanovanj in poslovnih prostorov, kjer je upravnik Habit.

Vse te zakonodajne spremembe prinašajo v Habit nenehno prilagajanje njihovega poslovanja z reorganizacijami, a hkrati pomenijo tudi zakonsko urejeno poslovanje in odnose s strankami.

Seveda ob tem urejajo tekoče posle. Tako Franc Slatinšek poudarja, da vpis stanovanj v zemljiško knjigo poteka. "Sicer počasneje, kot smo predvidevali, vzrok pa je v nedodelani zakonodaji ter v nesistematičnem sprejemanju zakonov. Prihodnje leto naj bi kljub tem težavam vsa stanovanja bila vpisana v zemljiško knjigo.

Težave imamo pri določanju funkcionalnih zemljišč. Veliko jih ima v lasti Premogovnik Velenje, bodo pa prešla v last etažnih lastnikov. Poleg tega je Premogovnik Velenje tudi lastnik veliko stavbnih zemljišč v Velenju, ki niso zazidljiva, na primer med dvema stanovanjskima blokoma. Vse te zadeve skušamo urediti v zadovoljstvo kupca pa tudi prodajalca."

Pomembne spremembe bo prinesel tudi Zakon o posredovanju v prometu z nepremičninami, ki bo predvsem zaostрил pogoje za pridobitev dovoljenja za opravljanje teh poslov.

"Vsak ne bo mogel biti posrednik. Habit osnovne pogoje za nepremičninsko agencijo izpolnjuje. Ti pogoji so: lastni prostori, usposobljen kader in zavarovanje dejavnosti. V letu 2003 bomo odprli novo nepremičninsko agencijo v centru Velenja, poleg tega pa bomo pridobili še

registracijo v skladu z novim zakonom," je sklenil Slatinšek.

V Šaleški dolini je Habit dobro poznan upravljalec stanovanj in posrednik za promet z nepremičninami. Kot pa poudarja **Anton Vetrh**, tehnični vodja Habita, vedno več poslov vodijo tudi v Zgornji Savinjski dolini, kjer so upravniki stanovanj v več objektih na Rečici ob Savinji, v Nazarjah ter Mozirju, veliko pa je v Zgornji Savinjski dolini zanimanje tudi za nepremičnine. Za boljši stik s strankami imajo na Zadrecki cesti 11 v Nazarjah tudi svojo pisarno, kjer je strankam na voljo **vsak ponedeljek med 16. in 18. uro Goran Slatinjek**, referent upravljanja v Habitu.

Svojim sedanjim in bodočim strankam želijo vse zadeve urediti hitro, korektno in kakovostno. Zato so jim na voljo 24 ur na dan na številkah mobilnih telefonov **041/665-223** (upravljanje z nepremičninami) in **041/646-721** (dežurni za upravljanje s stanovanji).

Pri prometu z nepremičninami ne poskrbijo le za nakup, prodajo ali najem nepremičnine, ampak svetujejo in pomagajo strankam v vsaki fazi posla z nepremičninami. Ta zna biti za stranko dolgotrajen in naporen, zaradi možnosti izigravanja in sleparij prodajalcev ali najemodajalcev pa tudi tvegan. V Habitu imajo kar štiri zaposleni licenco za opravljanje prometa z nepremičninami, peti zaposleni pa jo bo dobil še v tem letu.

Ponudbo Habita z vsemi njihovimi storitvami, dodatne informacije ter del ponudbe nepremičnin si je mogoče ogledati na spletnih straneh Habita – <http://www.rlv.si/habit>.

Diana Janežič

24 ur na dan so na voljo na številkah mobilnih telefonov 041/665-223 (upravljanje z nepremičninami) in 041/646-721 (dežurni za upravljanje s stanovanji).

HACCP

V sodobnem svetu se vedno več pozornosti posveča zdravi prehrani, prav tako pa tudi neoporečnosti prehrambenih izdelkov in živil. Tako prihaja z letom 2003 tudi na področje gostinstva nov zakon, to je Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili.

Z njim bo strogo nadzirana neoporečnost živil in snovi, ki prihajajo v stik z njimi. Seveda je osnovni smisel zakona v zaščiti potrošnikov, v tem primeru gostov. Tudi v podjetju GOST d.o.o. se že nekaj mesecev intenzivno pripravljamo na poslovanje na osnovi novega zakona. Ta predpisuje postopke o prevzemu živil in ugotavljanju njihovega porekla, shranjevanju in postopkih predelave živil v jedi. Vključuje pa tudi sistem strežbe.

Področja, ki jih novi zakon ureja, so zajeta v celoten proces dela na gostinskem področju v našem podjetju. Osnovni namen je nabava neoporečnih živil, priprava in prodaja neo-

porečnih jedi. Zato je pomembno, da je izvor živil sledljiv, prevzem, shranjevanje, priprava in strežba pa potekajo po vseh higienskih normativih. Zakon predpisuje tudi uporabo čistil, ki so ustrezna glede na okolje in proces dela. Tako mora biti vsako čisto opremljeno s posebnim certifikatom, ki zagotavlja, da je čisto neškodljivo za človeka in tehnična sredstva, ki jih uporabljamo pri predelavi živil.

V podjetju GOST d.o.o. vse potrebno pripravljamo in uvajamo v sodelovanju s svetovalci iz podjetja SOFIS, ki je pri osnovnem pregledu ugotovilo potrebne popravke in spremlja celoten sistem priprave na poslovanje po si-

stemu HACCP /Hazard Analyses and Critical Control Points/.

Zakon določa začetek poslovanja po novem sistemu s 1.1. 2003 in v podjetju GOST d.o.o. lahko z gotovostjo zatrdimo, da je v naših gostinskih obratih sistem poslovanja z živili in jedmi že v okviru zakonskih zahtev in določil in da sistem HACCP v prihodnjem letu za nas ne bo predstavljal ovire.

Sicer pa je skrb za neoporečno hrano v naših lokalih eno izmed osnovnih pravil našega nastopa na gostinskem trgu in je pri nas prisotna že ves čas, ne glede na zakonska določila.

Matjaž Černovšek

Življenje tke mozaik -

mozaik trenutkov, srečanj, spominov na včeraj
in korakov v jutri,
mozaik vsega, kar smo mi, naše delo, uspehi...

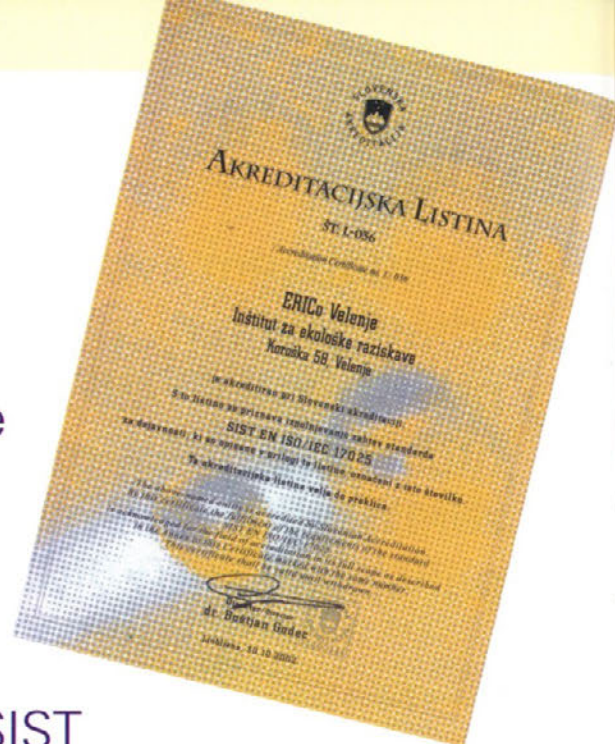
NAJ BO MOZAIK VAŠEGA LETA STKAN IZ
USPEHOV, ZADOVOLJSTVA IN SREČE.

SREČNO 2003!

Prva podelitev nagrad inštituta ERICo

V sredo, 4. decembra, je bila v Orgelski dvorani velenjske glasbene šole prireditev ob deseti obletnici Inštituta za ekološke raziskave ERICo Velenje. Osrednji dogodek večera je bila podelitev akreditacijske listine po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 inštitutovemu laboratoriju.

Na akreditacijo so se v laboratoriju začeli pripravljati že leta 1999. V tem letu je inštitut pridobil standard ISO 9001 in odločili so se, da ga nadgradijo z akreditacijo laboratorija. Laboratorijska akreditacija namreč vsebuje tudi elemente standarda kakovosti ISO 9001, vendar ti predstavljajo le manjši delež standarda 17025, ki poudarja predvsem strokovni, in ne toliko organizacijskega dela. O tem, da je akreditacija zahteven in dolgotrajen postopek, priča tudi dejstvo, da je pri nas akreditiranih zelo malo laboratorijev, ne le tistih s področja kemije, ampak tudi drugih, npr. gradbenih, elektro in podobnih.

Podelitev akreditacijske listine je gotovo dovolj dober razlog za proslavljanje, dogodek ob desetletnici inštituta pa so v ERICu izkoristili tudi zato, da so se na poseben način zahvalili podjetjem in posameznikom, ki so mnogo prispevali k uspešnosti in hitremu razvoju inštituta. Na prijetni svečanosti, ki so jo pripravili in vodili

raziskovalci iz ERICa sami, so prvič podelili ERICova priznanja.

Že pred časom so se na inštitutu odločili, da si za svoj simbol izberejo vidro. Kot so povedali na prireditvi, so jo izbrali zato, ker so njene glavne značilnosti razum, spretnost, hitrost in predvsem zahtevnost glede čistoče in kvalitete okolja. Vse to so lastnosti, ki jih lahko pripišemo tudi inštitutu ERICo, pravijo pa, da jih bodo skušali v prihodnje le še krepiti.

Ob jubileju so se torej svojim sodelavcem in prijateljem zahvalili tako, da so jim poklonili vidre. Najvišje priznanje Inštituta za ekološke raziskave Velenje je Zlata vidra. Prva sta jo za uspešno sodelovanje pri ustanavljanju in delovanju inštituta ERICo prejela Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik Velenje. Najvišje priznanje, ki ga inštitut ERICo podeljuje posameznikom, je Srebrna vidra. Tokrat so jih prejeli: dr. Boris Stropnik za uspešno vodenje inštituta ERICo v letih 1992-1997, Ja-

roslav Vrtačnik za uspešno dolgoletno vodenje Upravnega odbora inštituta ERICo in prof.dr. Peter Stegnar za uspešno sodelovanje pri nastajanju inštituta ERICo. Prve Bronaste vidre pa so za uspešno sodelovanje in mentorstvo zaposlenim na inštitutu ERICo prejeli univerzitetni profesorji dr. Franc Batič, dr. Nada Gogala, dr. Jože Marsel, dr. Dušan Plut, dr. Marjan Veber in dr. Anthony Byrne.

Kip vidre so ERICovci poklonili tudi že občankam in občanom Velenja. Ob letošnjem Dnevu Zemlje, 22. aprila, so ga postavili na Cankarjevo cesto pred veleblagovnico Nama. S tem so hoteli pokazati, da verjamejo, da se bodo vidre, ki so se morale zaradi onesnaženja umakniti iz naših rek, tja nekoč spet vrnile in se hkrati obvezali, da bodo pri izboljševanju okolja v naši dolini in drugje tudi v bodoče aktivno sodelovali.

Mojca Ževart

Laboratorij Inštituta za ekološke raziskave ERICo Velenje

Aprila letos so zaposleni v ERICovem laboratoriju uspešno opravili presojo za akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17025. Akreditacijsko listino, ki je formalna potrditev usposobljenosti in kakovosti laboratorija, so iz rok direktorja Slovenske akreditacije, dr. Boštjana Godca, prejeli na slovesnosti ob desetletnici inštituta.

Tako so zdaj eden od sedmih slovenskih laboratorijev, ki so akreditirani za področje fizikalno-kemijskih analiz in eden od dveh, ki imata akreditacijo za analize vzorcev tal. V laboratoriju so sicer že dve leti, vse od julija 2000, ko so vložili prijavo za akreditacijo, delali po zahtevah standarda 17025. Akreditacija pa je dokument, ki je tudi ali predvsem garancija za naročnike. Zagotavlja jim, da bodo storitve opravljene strokovno in kakovostno.

Standard SIST EN ISO/IEC 17025 je standard za različne tipe laboratorijev, ki je tudi mednarodno priznan. Laboratorij, ki se želi akreditirati, mora uspešno prestati več presoj. Ločeno se namreč presojata organizacijski in strokovni del, posebni presojevalci opravljajo presoje za posamezne laboratorijske postopke.

ERICov laboratorij se je začel razvijati, ko je decembra leta 1988 v okviru Ekološke raziskovalne skupine REK Velenje začel delovati laboratorij za ekološke raziskave. V njem so opravljali fizikalno-kemijske in biološke analize vodnih, talnih in rastlinskih vzorcev. Laboratorij je bil opremljen z osnovno opremo – s tehtnicami, preprostimi merilniki, z mikroskopom in žarilno pečjo. Leta 1992 so dobili prvo zahtevnejšo laboratorijsko aparaturo, tekočinski kromatograf visoke ločljivosti z DAD detektorjem za analize rastlinskih vzorcev, leta 1995 pa še zmogljivejši mikroskop. Leta 1996, ko so kupili plinski kromatograf s FID in FPD detektorjema, so lahko začeli delati tudi analize plinastih vzorcev in premoga, leta 1997 pa so laboratorij dopolnili

še z opremo za določevanje težkih kovin.

Januarja 1998 je inštitut ERICo začel poslovati po novi organizacijski shemi. Takrat je bil laboratorij del Oddelka za raziskovalno dejavnost. V tem letu so precej posodobili opremo za pripravo in analizo vodnih, rastlinskih in talnih vzorcev, pričeli so z analizami živalskih vzorcev, skupaj s Kemijskim inštitutom in Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo pa so postali lastniki ICP-MS sistema za merjenje težkih kovin. Opremi v laboratoriju so se ob selitvi v prenovljene prostore leta 1999 pridružili še elementni analizatorji za ogljik, žveplo in halogenirane spojine, pomembna pridobitev pa je bil plinski kromatograf z masnim detektorjem.

Oktober 1999 je ERICo od Šolskega centra Velenje prevzel laboratorij za premog, 1. februarja 2000 pa je Laboratorij postal samostojni oddelek. Tako je danes eden od petih oddelkov Inštituta za ekološke raziskave ERICo Velenje. Je pomembna podpora ostalim oddelkom pri opravljanju njihove dejavnosti, gotovo pa bo tudi eden glavnih temeljev inštitutovega nadaljnega razvoja.

V laboratoriju je trenutno zaposlenih šestindvajset raziskovalcev in laborantov. Delajo v sodobno opremljenih prostorih, razmere za njihovo delo pa

se bodo še izboljšale, ko bo zgrajena nova ERICova stavba na Starem jašku. Večina novih prostorov bo namreč namenjena laboratoriju, s to pridobitvijo pa bodo lahko razširili spekter svojih storitev, saj bodo skupaj s prostori dobili tudi nekaj nove opreme.

Že sedaj s 106 instrumenti in aparaturami po 230 preskusnih metodah določajo 212 parametrov. Opravljajo analize vodnih, talnih, plinastih, rastlinskih in živalskih vzorcev, vzorce tudi sami pripravijo ter sodelujejo pri vzorčenju in terenskih meritvah.

Pri delu jim je v veliko pomoč Laboratorijski informacijski sistem, ki so ga izdelali v sodelovanju z velenjskim računalniškim podjetjem PIA. Ta sistem laboratoriju omogoča obvladovanje celotnega delovnega procesa – od prevzema vzorcev do posredovanja rezultatov.

Mojca Ževart

Pisalo se je leto 2002

December 2001

20. decembra so bili v Premogovniku Velenje podpisani trije pomembni dokumenti: izjava o varnosti, pogodba o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju in aneks h kolektivni pogodbi.

18. decembra so si podzemlje Muzeja premogovništva Slovenije prvič ogledali invalidi na vozičkih.

Za osebnost leta 2001 v Velenju je bil izbran dr. Franc Žerdin.

Januar 2002

Trgovanje z električno energijo je prevzel holding Slovenske elektrarne in Premogovnik Velenje je z njim sklenil pogodbo o prodaji premoga.

Nadzorni svet Premogovnika Velenje je 17. januarja sprejel letni delovni načrt, ki je predvidel odkop 3,995 mio ton premoga v 227 delovnih dneh in na povprečni dolžini odkopne fronte 284,4 metra.

21. januarja je bila podpisana koncesijska pogodba s pridobitvijo pravice za izkoriščanje lignita. Pridobivalno področje je bilo zmanjšano.

Za novega prokurista, direktorja za razvojno področje, je bil imenovan dr. Evgen Dervarič.

Za direktorja PLP, Lesne industrije, je bil imenovan Bojan Stropnik, za direktorja GOST pa mag. Vladimir Malenkovič.

K prostovoljnemu dodatnemu pokojninskemu zavarovanju je pristopilo 92,68 odstotka zaposlenih v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje.

Odbor za kulturo je v Berlinu obiskal slovensko katoliško skupnost in z nastopom Harmonikarskega orkestra in razstavo slik Stojana Špegla predstavil del svoje dejavnosti.

Februar

25. februarja je bila 5. skupščina družbe. S spremembo statuta Premogovnik Velenje ni več javno podjetje, temveč le delniška družba. Imenovan je bil nov 3-članski nadzorni svet v sestavi Djordje Žebeljan, Ladislav Tomšič in Pavel Župevc kot predstavnik zaposlenih.

Podjetje GOST, d.o.o., je izdalo prvo številko internega časopisa GOST Info,

ki prinaša aktualne informacije in zanimivosti zaposlenim v podjetju.

V Muzeju premogovništva Slovenije so v starem rudarskem stanovanju odprli multivizijsko sceno bivanjske kulture slovenskih rudarjev.

Marec

Na rednem letnem zboru SNK WEC je dr. Franc Žerdin prejel priznanje tega odbora.

27. in 28. marca je bila v Premogovniku Velenje uspešno opravljena redna presoja sistema vodenja.

8. marca je Kamnolom Paka dobil certifikat kakovosti ISO 9002.

V HTZ IP so verificirali 34 razvojnih projektov.

V poslovnem sistemu smo razpisali 61 kadrovske študijske štipendije.

Zaposlili smo 20 študentov.

MO Velenje je obiskal minister za okolje, prostor in energijo Janez Kopač.

Člani PIGD Premogovnika Velenje so proslavili 70 let delovanja, za kar so prejeli tudi državno odlikovanje Gasilske zveze Slovenije.

V Šoštanjju so ljudje cel marec in še v aprilu zaznavali tresenje tal.

April

V prvih štirih mesecih smo odkopali dobrih 11 odstotkov premoga več, kot smo načrtovali, in skoraj 24 odstotkov več kot v enakem obdobju 2001.

Končala se je prva poslovna šola poslovnega sistema.

Dva profitna centra HTZ IP – Proizvodnja gradbenih materialov in Servis in proizvodnja opreme – sta se predstavila na mednarodnem sejmu MEGRA v Gornji Radgoni.

Telkom sistemi so na Teleinfosu v Ljubljani predstavili svoj projekt internetnega telefoniranja HOJLA!

V ERICu so začeli s prireditvami ob 15-letnici okoljskih raziskav in 10-letnici inštituta.

15. aprila je bilo ustanovljeno Športno društvo Premogovnika Velenje.

V sodelovanju z Uradom za seizmologijo smo intenzivno spremljali tresenje tal v Šoštanjju.

Na redni skupščini DIT je bil za predsednika izvoljen Marko Mavec, vodja Tehničnih služb.

Prvič smo razpisali nagrado za delovno skupino za leto 2002.

Maj

27. maja se je na svoji prvi seji sestel novi nadzorni svet Premogovnika Velenje in za svojega predsednika izbral Ladislava Tomšiča, direktorja za tehnično področje v HSE.

Oblikovan je bil 13-članski svet delavcev HSE. V njem so trije predstavniki Premogovnika Velenje, za podpredsednika sveta delavcev HSE pa je bil imenovan Bogdan Gregorin.

Pavel Župevc je bil kot predsednik sveta delavcev v Premogovniku Velenje imenovan v nadzorni svet HSE.

Muzej premogovništva Slovenije je 28. maja gostil hrvaške novinarje.

Turistični ponudniki Savinjske in Šaleške doline, med njima sta tudi

Muzej premogovništva Slovenije in ERICo, so izdali skupen prospekt.

Junij

V sklopu projekta Skrb za zdravega delavca je bil 1. junija organiziran preizkus hoje na 2 kilometra, ki se ga je udeležilo 65 delavcev.

25 delavcev HTZ IP se je udeležilo prve preventivne rekreacije v Šmarjeških Toplicah.

5. junija je ERICo na Cankarjevi cesti postavil skulpturo vidre, avtorja Bernarda Sešla.

S 23. likovnim srečanjem so se začele prireditve ob dnevu rudarjev.

29. junija je bil na mestnem stadionu 42. skok čez kožo. V rudarski stan je skočilo 54 novincev in 20 diplomantov Višje šole za rudarstvo in geotehnologijo, častni skakač pa je bil Tone Turnšek, direktor Pivovarne Laško.

Velenje je obiskal Bernhard von Lapp, vnuk prvega lastnika velenjskega premogovnika Daniela von Lappa.

Od 26. do 30. junija smo gostili mednarodno srečanje predstavnikov Društva za rudarska merjenja.

Julij

8. julija je bila na Vrhovem podpisana koncesijska pogodba za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save.

10. julija je bila skupščina Premogovnika Velenje.

19. in 20. julija je Noč ob jezeru prvič potekala dva dni. Organizator, GOST, d.o.o., je zabeležil rekorden obisk več kot 20.000 obiskovalcev.

V prvem polletju je Premogovnik Velenje za 14 odstotkov presegel letni načrt odkopa premoga.

Avgust

Uprava Premogovnika Velenje je spremenila letni delovni načrt – prosti smo bili od 5. do 16. avgusta.

Šolski center Velenje je prejel soglasje Ministrstva za šolstvo, znanost in šport o ustanovitvi Medpodjetniškega izobraževalnega centra v Velenju.

ERICo je od 17. do 24. avgusta v Šmartnem ob Paki izvedel tradicionalni raziskovalni tabor.

September

4. septembra sta mag. Drago Fabijan, generalni direktor HSE, in dr. Milan Medved, direktor za poslovno področje,

članom sveta delavcev in IO sindikata predstavila vizijo HSE.

Vlada R Slovenije je za novega državnega sekretarja za energitiko imenovala mag. Djordja Žebeljana, ki je bil imenovan tudi za predsednika nadzornega sveta HSE.

Objavljen je bil razpis za direktorja Premogovnika Velenje.

Premogovnik Velenje je začel zasipavati Turistično jezero.

30. septembra je bila izklopljena ventilatorska postaja Hrastovec.

Zaposlili smo 20 štipendistov.

HTZ IP je sodeloval na 35. MOS v Celju in prejel zlato priznanje sejma za odličen celovit nastop.

Ob občinskem prazniku MO Velenje je plaketo prejel Pihalni orkester Premogovnika Velenje ob 110-letnici delovanja, njegov vodja prof. mag. Ivan Marin pa je dobil naziv častni občan.

DIT je organiziral tradicionalno srečanje poslovnih partnerjev.

15. septembra je Športno društvo organiziralo 1. športne igre Premogovnika Velenje.

Oktober

16. oktobra je bil za novega direktorja Premogovnika Velenje imenovan dr. Evgen Dervarič.

Med 21. oktobrom in 21. novembrom je potekala prodaja delnic Premogovnika Velenje, ki smo jih zaposleni dobili na osnovi potrdil o premalo izplačanih plačah v letih 1991-1993.

Objavljena sta bila razpisa za oddajo ponudb za nakup dela podjetij GOST in PLP.

V okviru 5. srečanja gospodarstva je bilo podpisano pismo o nameri za razvoj TRC Jezero.

Izšel je nov Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu.

Muzej premogovništva Slovenije je prejel priznanje GZS, Združenja za turizem in gostinstvo.

November

21. novembra je dr. Evgen Dervarič na novinarski konferenci predstavil vizijo razvoja poslovnega sistema.

29. in 30. novembra je bila v Fiesi 6. poslovno-strateška konferenca poslovnega sistema.

Na dveh taktičnih vajah smo preverili pripravljenost in usposobljenost nekaterih služb za delovanje v skladu s Plani ukrepov v izrednih razmerah.

Registrirano je bilo novo hčerinsko podjetje Karbon.

22. novembra je prišlo do poškodbe glavnega traku za izvoz premoga. Delo je nemoteno steklo v sredo, 27. novembra.

December

4. decembra smo proslavili god zaščitnice rudarjev sv. Barbare.

4. decembra je Inštitut ERICo prejel akreditacijsko listino po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za svoj laboratorij.

16. decembra je nadzorni svet Premogovnika Velenje obravnaval letni delovni načrt za 2003. Ta predvideva odkop 3,750 milijona ton premoga v 227 delovnih dneh.

Konec leta je bilo v poslovnem sistemu zaposlenih 3.592 ljudi, od tega v Premogovniku Velenje 2.522, v HTZ IP 766, v PLP 66, v Habitu 19, v Telekom sistemih 14, v Gostu 122, v Kamnologu Paka 18 in v ERICu 65. Povprečna starost vseh zaposlenih je bila 39 let in 7 mesecev.

Plačilo so iskrice v otroških očeh

Odrasli imamo v decembru velike želje. Otroci čisto majhne: da bi jih obiskal dedek Mraz, da bi jih pod novoletno jelko čakalo darilo, da bi očka in mamica imela več časa za igro, smeh, izlete, da bi se ljudje imeli radi. Zakaj nekateri ne morejo dobiti vsaj tega?

Kristina Kovač je sekretarka Medobčinske zveze prijateljev mladine Velenje. Dobro ve, česa si želijo otroci in kaj pogrešajo, saj ji svoje želje zaupajo na številnih prireditvah, v delavnicah, počitniških kolonijah, ob predstavah in na drugih srečanjih. Strah jih je nasilja, želijo si ljubezni, razumevanja, pozornosti.

Rudar: "Kakšno je poslanstvo delovanja Zveze prijateljev mladine Slovenije?"

Kovač: "Naša zveza naj bi s ponudbo svojih programov stopila v prosti čas, ki ga imajo otroci med šolo in druženjem s starši. Zveza prijateljev mladine Slovenije bo v letu 2003 zabeležila 50 let delovanja. Po konvenciji o otrokovih pravicah zajema otroke do starosti 18 let. Vendar pa so njeni programi namenjeni otrokom, mladostnikom in odraslim.

To je neprofitna organizacija, civilna družba, ki deluje s prostovoljci, posamezna društva v njej pa izvajajo program, ki ga načrtujejo glede na teritorij, kjer delujejo.

Delovanje zveze temelji na razvijanju vrednot prostovoljnega dela in negovanju dobrih medčloveških odnosov. Temeljni cilji zveze so dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic."

Rudar: "Kako deluje Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje?"

Kovač: "Velenjska zveza praznuje prav letos 40 let delovanja in imeli smo srečo, da je že pred toliko leti bilo v Šaleški dolini razumevanje za to obliko aktivnega preživljanja prostega časa otrok. Srečo smo imeli tudi v tem, da je bila ta organizacija ustanovljena načrtovano in da je bila že na začetku v tej organizaciji redno zaposlena oseba. Marsikdo ve, da je začetnica MZPM v Velenju Elfrida Ambrožič, ki je bila zelo prodorna in

Kristina Kovač, v sredini, med svojima sodelavcema na novoletnem bazarju v vili Mojca.

je ohranjala profesionalno organizacijo.

Zato se je v njej ves čas delalo sistematično. Veliko je bilo programov za otroke v šolah in vrtcih, bile so počitniške kolonije, ustvarjalne delavnice... V ZPM se je začela bralna značka v šolah pa uvajanje male šole pred vstopom v šolo, kar je danes v nacionalnem programu.

Kljub vsem spremembam političnega in družbenega sistema v naši organizaciji nismo nikoli delali razlik med otroci in tudi danes pokrivamo območje nekdanje občine Velenje, torej združujemo društva prijateljev mladine v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Teh društev je 14. Vsa so samostojne pravne osebe in delujejo v skladu s statutom na prostovoljni bazi. Vsako delegira svojega predstavnika v skupščino zveze. Jaz sem profesionalno zaposlena kot sekretarka in ob meni je za določen čas redno zaposlena tudi strokovna sodelavka. Midve skrbiva z množico prostovoljcev za izvajanje programa."

Rudar: "Predstavite nam področje delovanja MZPM!"

Kovač: "Programi so se v 40 letih v mnogočem spremenili, posodobili. Danes je naš program razdeljen na več področij. Del programa je vezan na šolsko leto – otroški parlament, okoljevarstveni programi, počitniške dejavnosti -, nato so preventivni programi – svetovalna skupina telefon TOM, klub vzgojiteljev z ustvarjalnimi delavnicami – in, seveda, veseli december.

Če rečem o nekaterih nekaj več besed!

Zanimiva oblika delovanja so otroški parlamenti. Otroci z našega območja so zelo dobri parlamentarci, pogumni razpravljalci in so vedno dobili besedo tudi v državnem otroškem parlamentu. Ti parlamenti so odlična priložnost, da otroci povedo svoje želje, težave, da jih starejši slišimo. Naj opozorim, da so otroci za prihodnje leto znova predlagali temo Nasilje, spolno nadlegovanje, ki je bila že pred nekaj leti!

Klub vzgojiteljev Mladi za mlade šteje sedaj 45 prostovoljcev, mladih in

manj mladih, saj je edina omejitve spodnja starostna meja 15 let. V klubu so dobrodošli vsi, ne glede na predznanje, ki imajo radi otroke, ki želijo voditi kakršnekoli dejavnosti zanje, se z njimi ukvarjati.

Člani tega kluba spremljajo otroke v kolonije, oni pripravljajo ustvarjalne delavnice pod skupnim naslovom Ta veseli dan, pripravljajo novoletni bazar, sodelujejo v počitniških dejavnostih... Razen dela v koloniji je vse njihovo delo brezplačno.

Pred 13. leti smo začeli s Pikinim festivalom, ki je danes že zelo velika, vseslovenska prireditve za otroke."

Rudar: "Kdo financira vaše delovanje?"

Kovač: "Sredstva za delovanje MZPM dobimo iz proračuna vseh treh občin v Šaleški dolini ter s kandidanjem na razpise, s sponzorstvi, donacijami, pa še na kakšne druge načine. Polovico sredstev dobimo iz proračuna, za polovico sredstev se moramo znati sami. Lani smo operirali z 32 milijoni tolarjev, za letos smo načrtovali 37 milijonov tolarjev stroškov.

Za vse načrtovane programe imamo denarja, seveda, vedno premalo, in manj, kot dobimo iz proračuna, za več moramo poskrbeti sami, kar ni lahko.

Osebnostno bi želela, da bi bilo financiranje naše dejavnosti urejeno na državnem nivoju. Država sicer razpisuje financiranja različnih projektov, vendar občinske zveze na razpisih za dejavnosti za osnovnošolce ne moremo sodelovati, temveč le nacionalna organizacija. Je pa temu tako za programe za mladino, za katero pa imamo mi nekoliko manj posebnih programov. V naši občini to področje bolj pokriva Mladinski center, s katerim pa sicer zelo dobro sodelujemo."

Rudar: "Je december najbolj naporen, deloven mesec vaše organizacije?"

Kovač: "Pred leti sem imela občutek, da v decembru že vsi nekoliko praznujejo konec leta, mi imamo pa še vedno toliko dela. Zdaj pa je skozi celo leto toliko aktivnosti, da je december takšen kot vsi drugi meseci.

Je pa, seveda, za nas, izvajalce načrtovanih dejavnosti, zelo naporen, ne le zaradi dela, tudi zaradi pridobivanja denarja, da izpeljemo vse načrte, zaradi veliko prostovoljcev, s katerimi sodelujemo.

Na drugi strani pa smo poplačani z zadovoljstvom otrok in staršev. Dobro bi bilo na skrivaj posneti, kako se

obnašajo otroci, saj se njihovega zadovoljstva ne da opisati z besedami. Otroci zelo čustveno spremljajo dedka Mraza, ga božajo, mu dajejo v žep svoja pisma, ga sprašujejo vse mogoče... Dvorane v vaških krajevnih skupnostih so na dan, ko jih obišče dedek Mraz, polne otrok in odraslih.

Otroci so veseli darila, ki ga dobijo, in to zadovoljstvo, ta otroška sreča je poplačilo za ves naš trud!

Poudariti moram, da je za obisk dedka Mraza in prireditve v decembru v naši dolini še posluš, kajti marsikje v Sloveniji te prireditve nimajo več ali ne tako obsežne. Tudi mi smo sicer program skrčili, saj so prej dobivali darila otroci do 4. razreda osnovne šole, sedaj pa od 3. do 7. leta starosti.

Ponekod v Sloveniji so imeli tudi težave z likom dedka Mraza, saj nenadoma niso več vedeli, ali ga zamenjati z Božičkom ali obdržati. Pri nas smo menili, da ga ohranimo kot pravljično osebo po Maksimu Gaspariju, torej kot slovenskega očaka in takšnega tudi predstavljamo. Naj še dodam, da z vsemi osebami v liku dedka Mraza zelo dobro sodelujemo."

Rudar: "Koliko ljudi skrbi za izvajanje celotnega vašega programa, koga vse vključujete v svoje delo?"

Kovač: "Pri našem delu se povežemo z vsemi, ki nam lahko pomagajo in želijo pomagati. To so podjetja, ustanove in posamezniki. Ko sva pred časom s kolegico pripravljali poročilo za našo skupščino, sva ugotovili, da smo v letu dni stopili v stik z 898 ljudmi! To je toliko prostovoljcev, ki smo jim za vsako pomoč zelo hvaležni, saj smo skupaj z njimi lahko veliko naredili za naše otroke.

Pri vseh teh ljudeh in pri otrocih dobivamo tudi ideje, kaj še ponuditi."

Rudar: "Z otroki zdaj delate že veliko let. Ali so se generacije otrok, njihove želje, potrebe, zelo spremenile?"

Kovač: "V osnovi ne, čeprav bi marsikdo na prvi pogled dejal, da.

Tipičen primer je Pikin festival. Naših 100 delavnic je zelo preprostih. A otroci si prav tega želijo; želijo nekaj početi, izdelovati, sodelovati v igrah, se učiti, nastopati... Tega jim morda premalo nudijo v šolah, pa tudi starši. Zato naših delavnic ne delamo kot dnevno varstvo za otroke, temveč so vedno zraven vabljeni starši, da

skupaj z otrokom ustvarjalno preživijo pol ure, urico ali dve.

Doseganje tega našega cilja bo lažje sedaj, ko smo se preselili v nove prostore v vilo Mojca na Kraigherjevi ulici 5, kjer je za našo dejavnost več prostora. V njej je že zaživela spletna kavarna, ki je vsak dan zelo obiskana, otroci morajo celo čakati na vrsto in treba bo že razmišljati o razširitvi zmogljivosti.

Ob tem naj opozorim še na nekaj. Pri našem delu ugotavljamo, da smo vsi zasuti z informacijami in da zaradi tega marsikaj spregledamo, sploh ne pogledamo. Naših dejavnosti je veliko, pa včasih nekatera vabila obležijo v predalih ali koših. Zato iščemo načine, kako bi opozorili nase, pritegnili pozornost, predvsem staršev, da bi otroke vpisali, usmerili v dejavnosti."

Rudar: "Kaj vas pri vašem delu najbolj zadovoljuje,

kaj vam daje moč?"

Kovač: "Pred leti sem imela zdravstvene težave in sem se zelo bala Pikinoga festivala, saj sem menila, da bo to tisto leto prenaporno zame. Toda delo je skupaj s 100 prostovoljci, animatorji krasno potekalo, 30.000 otrok je bilo zadovoljnih.

Podoben primer so naši počitniški izleti, na katerih se zberejo zelo različni ljudje, otroci in odrasli, ki se večinoma prej sploh ne poznajo. Na izletu pa se imamo zelo lepo in se zadovoljni vrnemo domov.

Vse te pozitivne izkušnje mi dajejo zadovoljstvo in me ženejo naprej."

Rudar: "Česa si želite v novem letu?"

Kovač: "Želim si, da do konca uredimo naše prostore v vili Mojca, da v njej zaživijo naši programi, da začnejo vanjo prihajati vsi otroci. Želim tudi, da bi vanjo prihajali prostovoljci, mentorji, zato vabim vse mlade in odrasle, ki si želijo delati z otroki, da se nam pridružijo.

Našega programa zaenkrat ne zmoremo širiti, ker ga fizično ne moremo izpeljati. Ob tem pa menim, da je vseh prireditvev že toliko, da lahko vsak otrok najde kaj zase.

Le ene nove stvari se bomo lotili, to je šole za starše, v katero bomo povabili strokovnjake in starše in poskrbeli za aktualne vsebine."

Diana Janežič

Otroci zelo čustveno spremljajo dedka Mraza, ga božajo, mu dajejo v žep svoja pisma, ga sprašujejo vse mogoče...

Letos 32.000 gostov v Muzeju premogovništva Slovenije

Muzej premogovništva Slovenije je konec novembra zabeležil obisk 30.000. obiskovalca, ki je letos obiskal atraktivno muzejsko postavitvev v avtentičnem okolju jame Škale. Tako smo presegli doslej najboljši obisk v starejših, sorodnih rudarskih muzejih v Idriji in Mežici.

Največ obiskovalcev prihaja iz Slovenije, še posebej pa smo lahko zadovoljni z obiskom tujcev, ki jih je več kot sedem odstotkov. Med tujimi obiskovalci po številčnosti izstopajo gostje iz Hrvaške, Avstrije in Nemčije. Muzej je v celoti multimedijsko opremljen, kar pomeni, da obiskovalci lahko poslušajo multimedijsko zgodbo v petih jezikih (slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in hrvaškem), ki jo spremljajo tudi zvočni in svetlobni efekti.

Čeprav imamo v muzeju pripravljene tudi posebne izobraževalne programe o energetiki in okolju za osnovne in srednje šole, je v strukturi obiskovalcev več odraslih. Sicer pa je muzej od njegovega odprtja 3. julija 1999 obiskalo že več kot 92.000 obiskovalcev, ki večinoma prihajajo iz Slovenije, pa tudi iz skoraj vseh evropskih držav in celo iz Argentine, Avstralije, Kitajske in Indije. Kot slovensko posebnost v muzeju je treba omeniti tudi obisk 35 invalidov na vozičkih, ki so si lahko pod posebnimi pogoji ogledali skoraj vse scene.

Do konca leta v muzeju pričakujemo več kot 32.000 obiskovalcev, uspešno leto pa bomo zaključili z nočnim ogledom, ko bo vse obiskovalce v podzemlju pozdravil dedek Mraz, zaigrali bodo člani Harmonikarskega orkestra Premogovnika Velenje, poskrbljeno pa bo tudi za gostinsko ponudbo.

V letu 2002 imate za obisk Muzeja premogovništva le še malo časa. V petek, 20. decembra, ste vabljeni na omenjeni **nočni ogled**, zadnji letošnji dan, ko bo muzej odprt, pa je nedelja, 22. december. Nato bo svoja vrata zaprl, znova pa jih bo odprl v torek, 14. januarja 2003.

Peter Pušnik

*Življenje spodbuja življenje.
Energijska ustvarja energijo.
Ko se razdajaš, postajaš bogat.*

Sarah Bernhardt

Vsem članom osnovne organizacije Rdečega križa in Aktiva invalidov poslovnega sistema Premogovnik Velenje želimo zdravo in uspešno novo leto.

Odbor OO RK in izvršilni odbor Aktiva invalidov poslovnega sistema Premogovnik Velenje

MUZEJ PREMOGOVIŠTVA SLOVENIJE

Nočni ogled muzeja

Tudi letos vas vabimo na nočni ogled Muzeja premogovništva Slovenije.

Vabljeni v petek, 20. decembra, z začetkom ob 16. uri.

V podzemlju vas bo pozdravil in vam voščil ob novem letu dedek Mraz, za dobro razpoloženje pa vam bodo zaigrali člani Harmonikarskega orkestra Premogovnika Velenje.

Vabimo vas, da svoj ogled rezervirate na telefon 03 5870-997.

Srečno!

Vljudno vabljeni!

Invalidi so pomemben člen podjetja

Konec leta je navada, da različna društva in združenja naredijo obračun svojega dela v iztekajočem letu. Tako so storili tudi člani izvršilnega odbora Aktiva invalidov Premogovnika Velenje na srečanju 6. decembra.

Nanj so povabili vodilne in strokovne delavce Premogovnika Velenje in HTZ IP, predsednika sindikata podjetja in SPESS ter predsednika Medobčinskega društva invalidov Velenje.

Uvodoma je prisotne nagovoril predsednik Aktiva **Drago Novak**. Preletel je najpomembnejše aktivnosti aktiva v letu 2002 in nadaljeval: "V letu 2003 bo invalidom posvečeno veliko pozornosti, saj bo to mednarodno leto invalidov, bo pa za slovenske invalide tudi zelo pomembno, saj stopa v veljavo novi Zakon o delovnih razmerjih, veljati pa začnejo tudi določila Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju."

Izrazil je upanje, da bo nov direktor Premogovnika Velenje imel posluš za težave invalidov ter da bo s svojimi ožjimi sodelavci skrbel zato, da invalidi v vseh delih poslovnega sistema ne bodo ostali brez dela, da bodo še naprej lahko delali z občutkom, da so podjetju potrebni in da so njegov pomembni člen.

Zatem je nekaj besed zbranim namenil **Janko Lukner**, direktor za kadrovsko-splošno področje. "Stališče vodstva je, da na vse zaposlene skušamo gledati enako. Ob tem pa se zavedamo, da imajo invalidi specifične potrebe in da jih je treba posebej obravnavati. V fazi prestrukturiranja družbe bomo morali še večkrat govoriti o položaju invalidov. Trudili se bomo tudi vnaprej, da bomo v sodelovanju z Aktivom invalidov našli dobre rešitve," je dejal Lukner.

Poudaril je, da bo nova zakonodaja prizadela predvsem novoocenjene invalide, kljub temu pa je bila na strateški konferenci imenovana posebna projektna skupina, ki bo pripravljala in nadzirala izvajanje vseh postopkov, ki jih predvideva nova zakonodaja.

"Naš cilj je, da so invalidi čim bolj produktivno vključeni v delovni proces in naloga vodstva družbe je, da jim to tudi omogoči. Do vseh invalidov se

bomo obnašali odgovorno in pričakujemo korektno sodelovanje tudi z vaše strani," je sklenil Lukner.

Da zaradi družbenih sprememb in izteka življenjske dobe Premogovnika Velenje ne moremo več govoriti o maksimalni socialni varnosti za vse zaposlene, pa je uvodoma poudaril **Franc Druks**, direktor HTZ IP. "Pred vsemi nami so izzivi, posebej pa pred HTZ, ki je namensko podjetje, saj je bilo ustanovljeno za zaposlovanje in usposabljanje invalidov. Vsi naši načrti so usmerjeni v to, da ohranimo delovna mesta ter zagotovimo kvalitetno delo in socialno varnost za zaposlene. To so naloge vodstva; vsak posameznik pa lahko k temu veliko prispeva. Vodstvo ne more narediti veliko, če 770 delavcev, od katerih jih je polovica invalidov, ne vleče voza skupaj naprej. A invalidi ste že večkrat dokazali, da znate uspešno delati, da ste vztrajni. Nenazadnje ste se spopadli s svojo boleznijo ali poškodbo in živite sicer drugače ali drugačni, vendar kvalitetno.

Pomembna je vloga Aktiva invalidov, sveta delavcev in sindikata, da vplivajo na svoje sodelavce optimistično, pogumno za doseganje novih ciljev," je še dejal Druks.

S podobnimi mislimi je svoj nagovor začel **Tomo Lipnik**, predsednik sindikata. "Ko človek zbolí ali doživi nesrečo, ki ga spremeni v invalida, je zelo pomembno, da se pobere. Da se to da, ste dokaz naši sodelavci, invalidi, ki uspešno izpolnjujete svoje delovne naloge.

Delo v jami je danes prijaznejše, a pod zemljo še vedno ostajajo jamske razmere. Zato moramo vsi skrbeti za čim večjo varnost in za izboljševanje delovnih razmer. Tako je treba razumeti tudi službeni nalog, ki zapoveduje nošenje zaščitnih očal v jami.

Skrbeti moramo za svoje zdravje, za vid, sluh, hrbtenico, tako z uporabo zaščitnih sredstev, kot z rekreacijo v prostem času. Ob tem je treba opozarjati na težave, ki jih zaposlenim

povzročajo slabe delovne razmere in skrbeti za njihovo izboljšanje," je med drugim dejal Lipnik.

Jože Janežič, predsednik SPESS, pa je nato predvsem poudaril pomen informiranosti za dobro vzdušje v podjetju in med zaposlenimi. "Načrtovane spremembe v poslovnem sistemu terjajo več objektivne informiranosti zaposlenih o načrtih in ciljnih vodstva, saj se le s tem lahko zmanjšuje napetost med zaposlenimi ter izničijo govorice in ugibanja. Vsi organi v podjetju, tudi Aktiv invalidov, si moramo prizadevati za ustvarjanje strpnosti in enotnosti med sodelavci."

Vsi govorci so, seveda, vsem članom Aktiva invalidov in njihovim družinskim članom zaželeli obilo zdravja, sreče in delovnih uspehov, tem čestitkam pa se je ob koncu pridružil tudi **Valter Golob**, predsednik Medobčinskega društva invalidov Velenje, ki se je zahvalil tudi za korektno in plodno sodelovanje z Aktivom invalidov Premogovnika Velenje.

Diana Janežič

Kadrovska struktura v HTZ IP se izboljšuje

Glede na slabo kadrovsko strukturo ob ustanovitvi invalidskega podjetja HTZ je bil eden od njegovih ciljev izboljšati izobrazbeno strukturo zaposlenih. Od leta 2000 je bilo na osnovi potreb zaposlenih več ključnih kadrov, dolgoročno pa izboljšujemo izobrazbeno strukturo s finančno podporo študija ob delu na vseh nivojih in v skladu s potrebami profitnih centrov.

Od leta 2000 smo pri šolanju finančno podprli 44 delavcev, od tega 11 invalidov. Prednost pri izbiri kandidatov dajemo invalidom. Do sedaj je na ta način šolanje uspešno zaključilo 15 delavcev, v prihodnjem letu naj bi jih zaključilo še 14. Trenutno se ob delu izobražuje 29 delavcev, med katerimi je osem invalidov.

Janja Juvan

“Dokončanje šolanja je velik 'plus' v mojem življenju.”

AVTO: “Včasih je bil luksuz, zdaj je potreba, za službo, za prevoz otrok v šolo, na treninge, tekmovanja.”

BESEDA: “Veliko dam na besedo, držim se besede. Velikokrat sem tudi zaupal človeku na besedo, pa ni bilo nič iz tega. Jaz besedo držim, kdo drug pa včasih ne, in to me prizadene, razočara.”

CIRKUS: “To besedo bi bolj vzel kot primero za stanje, ki se dogaja v državah nekdanje Jugoslavije. Včasih sem bil v treh urah doma (v Prijedoru, BiH, op.p.), zdaj pa po tri ure čakam na meji. To je zame cirkus. Zdaj tri ure niso več dovolj za 280 kilometrov poti, od katere je 70 odstotkov avtoceste. Promet ljudi in blaga ne bi smel biti oviran, politika naj gre stran. To je res cirkus.”

ČAS: “Čas je denar. S časom sem bil bolj obremenjen zadnji dve leti, ko sem hodil v šolo. Bil sem prikrajšan za druženje z družino. Ob dveh sem prišel iz službe, ob treh sem moral biti že v šoli. Zvečer sem na hitro pregledal, če sta otroka naredila nalogo, potem večerja, spanje.

Zdaj imam malo več časa in takrat grem rad ribarit ali metati pikado. V pikadu sem že tekmoval, tudi na večjih turnirjih v Sloveniji, celo na državnem prvenstvu. Rad občutim malo tekmovalnega duha, rad se družim z ljudmi. Ribarjenje pa je čisto drug šport. Tudi mi gre dobro od rok; ko prinesem domov krapa iz Savinje in ga naredim 'po naše', ga otroka z veseljem pojesta.”

DRUŽINA: “Imam družino. Sem oče treh otrok, hčerke in dveh sinov. Družina mi veliko pomeni, otroci so smisel mojega življenja. Želim si jih dobro vzgojiti in spraviti h kruhu. Hčerka je v 4. letniku gimnazije. Je moja izvenzakonska hčerka, ampak je nikoli ne ločujem od mlajših sinov, ki ju imam v zakonu sedaj. Ona je moja hči, vedno bo moja punčka. Fanta sta v 5. in 6. razredu osnovne šole.”

ELEKTRIKA: “Je sestavni del mojega poklica. Že od nekdanje se rad ukvarjam z njo. Leta 1977 sem začel šolanje v elektro šoli v RŠC, naredil sem dve leti, potem pa sem se bolj ukvarjal z nogometom kot s šolo. Bil sem mlad, videl sem perspektivo v nogometu, treniral dvakrat na teden,

zelo mlad sem začel igrati v prvi ekipi NK Rudar. Ko sem se vrnil s služenja vojaščine, se je stanje v klubu spremenilo, zgubil sem svoj status, prišli so drugi ljudje, ki me niso poznali...

Ostal sem brez poklica. Zaposlil sem se v Premogovniku Velenje, naredil izpit za strojnika, dokler se nisem zdaj s pomočjo podjetja odločil, da dokončam šolanje za KV elektrikarja. To področje me je vedno zanimalo, malo se ukvarjam tudi z računalniki.”

FANT: “Doma sem iz manjšega kraja pri Prijedoru. Imel sem zelo lepo otroštvo. V družini smo bili štiri otroci, oče je bil malo v službi, malo ne, a živeli smo na kmetiji in smo se lahko preživljali. Rasel sem v zdravih razmerah, predvsem nismo poznali razlik med ljudmi glede na vero, barvo kože, politiko... S tem nismo bili obremenjeni in tako skušam živeti tudi danes.

Ker je bila družina kar velika, je bila navada, da vsi otroci ne ostanejo doma. Tako sem tudi jaz s 14 leti odšel v Slovenijo na šolanje, dobil sem štipendijo, kasneje službo.

Na čase, ko sem bil fant, imam zelo lepe spomine. V domačem kraju si zdaj gradim hišo in nekoč se bom vrnil v tiste kraje. Mati živi v Velenju, oče mi je umrl, a imam v Bosni veliko sorodnikov.”

GLASBA: “Kakšno zvrst glasbe poslušam, je odvisno od družbe. Doma poslušam našo glasbo, rad

poslušam tudi slovensko narodno glasbo.”

HRANA: “Rad jem vse. Tudi kuham po potrebi; ko je žena v službi, jaz pa sem dopoldne prost, skuham kosilo, da otroci jedo, ko pridejo iz šole. Jemo vsakovrstno hrano, ko so kakšna praznovanja, pa seveda našo, srbsko. 20. januarja imamo slavje in takrat je na mizi odojek. Zberemo se prijatelji in to je naš običaj. Takšne so naše navade. Dobro je treba obdržati, slabih se je treba znebiti!”

IZLET: “Včasih sem hodil na izlete s sodelavci iz podjetja, z družino pa smo šli na Kope, na Roglo. Zdaj pa časa zmanjkuje in večinoma je moj izlet v Prijedor, na gradbišče naše hiše.”

JEZA: “Jezi me, če kdo koga podcenjuje in se čuti večvrednega. Prepričan sem, da barva kože, veroizpoved, spolna usmerjenost, način življenja, ne igra nobene vloge pri tem, kakšen človek je kdo. Zame je pomembno, da je človek iskren, pošten do mene. Jezi me, če kdo ocenjuje ljudi po teh kriterijih. Če se meni to zgodi, se obrnem stran in se s takšnim človekom ne družim. Včasih, ko sem bil mlajši, pa smo se tudi zruvali zaradi tega.”

KAVČ: “Veliko mi pomeni. Po kosilu je za pol ure obvezen počitek na njem, potem pa naprej...”

LJUBEZEN: “Ljubezen ima veliko pomenov, je splošna. Tako kot ljudje

Mile Damjanović, elektrotehnik, pripravnik v elektro delavnici

sovražimo, tudi ljubimo, kot nekoga ne maramo, drugega obožujemo. Brez ljubezni nas ne bi bilo, to je nekaj, kar nas drži v življenju, usmerja, spodbuja."

MUKA: "Muka mi je iti narediti nekaj, kar mi nadrejeni ukažejo, pa vem, da tisto ni prav ali dobro. Potem to naredim, pa se izkaže moj prav in potem nekaj dni popravljam narejeno. Samo zato, ker je nekdo bolj izobražen, še ne pomeni, da vse ve in se na vse spozna. Včasih se izkaže za pravilno zdrava "kmečka" pamet."

NOGOMET: "To je športna panoga, ki obvladuje svet in brez nje se ne da živeti, brez nje se ne bi imeli s prijatelji kaj pogovarjati. Kot sem že omenil, sem začel nogomet resno igrati pri 16. letih pri NK Rudar. Kmalu sem bil že v prvem moštvu, a sem imel bolj malo priložnosti igrati, saj je v 70. letih bilo ogromno kupljenih igralcev iz 1. jugoslovanske lige. Igral sem na prijateljskih tekmah. Bil sem obrambni igralec, centerhalf."

Po prihodu iz vojske me je NK Rudar posodil v Šmartno ob Paki. V čast mi je, da sem igral z Bojanom Prašnikarjem, Gvidom Omladičem... V tem klubu sem bil zelo lepo sprejet in dve leti sem se zelo prijetno počutil. Še vedno rad grem gledat njihove tekme. Srečam se s prijatelji, poznam nekatere gledalce, ekonomista kluba.

Nogomet še tudi po malem igram, vendar moram zaradi obolenja hrbtenice paziti na gibe, ne smem pretiravati. Si pa zelo želim, in to bom tudi storil, narediti trenersko šolo in trenirati mlade nogometaše.

Navijam za Rudar in ERO Šmartno, drugače za Crveno zvezdo, na prvenstvih za Slovenijo ali Jugoslavijo, sicer pa vedno za "outsiderje".

OTROCI: "Otroci rastejo, pridno se učijo. Sinova sta tudi športnika, karateista, oba že imata črni pas. Tekmujeta in dosegata dobre rezultate. Sta člana KK Velenje, njun trener je Drago Cingesar. Je dober športnik, korekten trener. Sinova sta sicer osnovne korake karateja naredila s štirimi oziroma petimi leti pri Begu Tabakoviću v KK Tiger, potem pa sem jih moral prestaviti v KK Velenje, kjer imajo organizirane prevoze na tekmovanja."

PREMOGOVNIK: "Tu sem v službi, pomeni mi vse. Od tega živim družino, šolam otroke, izšolal sem lahko tudi sebe. Zelo sem hvaležen

podjetju, da mi je plačalo izobraževanje ob delu. To stanje je sedaj urejeno v zadovoljstvo obeh strani. Meni kot invalidu bi podjetje težko našlo ustrezno delovno mesto.

Pristal sem na to, da se izobražujem ob delu in da dobim takšno delo, ki ga bom zmogel. Tako sem jaz zadovoljen, nisem v breme podjetju in delo ni v breme meni.

Rad delam. 21 let imam delovne dobe, nisem bil v disciplinskem postopku, nisem imel neopravičene ure. V bolniški sem bil le zaradi svojega obolenja.

Zdaj sem pripravnik v elektro delavnici. Lepo mi je, s sodelavci se razumem. Šolanje bi rad še nadaljeval, če mi bosta zdravje in čas dopuščala. Svetujem tudi drugim invalidom, da gredo v prekvalifikacijo oziroma v šolo, ker se s tem izognejo težavam glede ustreznosti delovnega mesta zase in za podjetje."

RADOST: "Vsega sem vesel. Rad sem v dobri družbi, se smejim, pripovedujem šale. Vesel sem uspehov otrok v športu, v šoli, vesel sem v službi, če nam delo dobro gre. Vesel sem obiska prijateljev. Vesel sem na tekmah, če zmaga Rudar, rad vidim, da zmaga tudi Šmartno."

SOJKA: "To je moja žena. Dobro se razumeva. Rad jo imam. Spoštujeva se, vzgajava otroke, gradiva hišo, drug drugega spodbujava, podpirava. Ona je šivilja in je zaposlena pri šiviljstvu Acman v Šoštanjju."

ŠOLANJE: "Z veseljem sem šel v šolo, čeprav mi je bila precejšnja ovira angleščina. V osnovni šoli sem se učil

ruščino, v poklicni šoli ni bilo tujega jezika. Angleščine sem se zato učil veliko več kot druge predmete in je šlo. Šolo sem naredil s prav dobrim uspehom.

Veselilo me je znova sodelovati s profesorjem, ki me je učil že med rednim šolanjem. Takrat ni bila krivda profesorjev, da nisem končal šole, temveč moja. Zdaj sva bila oba spet vesela, da sva se videla in sva se dobro razumela. Čestital mi je za uspeh, šla sva na pijačo in vse mi je ostalo v lepem spominu."

TELEVIZIJA: "Zdaj, ko sem končal šolo, imam malo več časa in jo več gledam. Seveda predvsem šport, rad pogledam kak dober film, spremljam tudi poročila. Ta gledam na slovenski televiziji, razvedrilni program pa pogledam na Pinku."

USPEH: "Nisem še tako uspešen, kot bi si želel... Da lahko skrbim za družino, da imam zdrave in pridne otroke, da se razumem s sodelavci, prijatelji, to je vrsta uspeha, ki se ji ne bi odpovedal za nič na svetu. Če je človek zadovoljen s svojim življenjem, potem je to uspeh. Nikoli si ne želim nečesa, kar ne morem doseči."

VINO: "Vina pa ne pijem. Torej mi nič ne pomeni. Alkohola ne pijem; mogoče v celem letu 2 dcl piva."

ZDRAVJE: "Težave sem imel že v mladosti, ko sem igral nogomet. Tega sem nehal igrati pri 25 letih. Čutil sem bolečine v kolku, v hrbtenici. To se je ponavljalo, zdravniki pa so mi dajali različne diagnoze. Vedel sem, da je nekaj narobe, saj so mi na zdravniškem pregledu za zaposlitev v jami dejali, da imam naravno napako na hrbtenici. Svetovali so mi, naj se varujem dvigovanja težjih bremen, poskokov..."

V jamo seveda nisem šel, sem pa 17 let delal na deponiji, kjer sem prelagal železo, loke, kar je tako poslabšalo moje zdravstveno stanje, da sem ocenjeni invalid 3. kategorije. Zdaj se zmerno rekreiram, uživam več vitaminov, hodim na redne zdravniške preglede. Počutim se dobro, delam svoje delo v mejah dovoljenega. Sorazmerno sem še mlad, delati moram še 18 let, rad bi zgradil hišo, zato ne pretiravam v ničemer."

ŽELJE: "Želim si, da bi bil zdrav, da bi podjetje dobro poslovalo, da bi vsi imeli delo, da bi vsi z veseljem hodili v službo. Zdravja želim vsem okoli sebe in vsem želim tudi vse dobro."

Diana Janežič

Rokomet

Ekipe Strokovne službe

Ekipe Transport

Ekipe Priprave

Ekipe Zračenje

Športno društvo Premogovnika Velenje je septembra razpisalo ligaško tekmovanje v rokometu. V veliki telovadnici Šolskega centra Velenje je nato od 30. septembra dalje ob ponedeljkih svoje rokometno znanje merilo osem ekip.

Lestvica: 1. Transport, 14 točk, 2. Strokovne službe, 10, 3. Jama Preloge, 9, 4. Priprave, 7, 5. Zračenje, 6, 6. ESD, 6, 7. Klasirnica, 3, 8. Jama Škale 0.

Razpis odbojgarske lige

6. januarja 2003 se bo v veliki telovadnici Šolskega centra Velenje začela odbojgarska liga.

1. krog, 6. januarja

Jama Preloge : Izobraževanje ob 16.30

Strokovne službe : Priprave ob 17.00

Klasirnica : Zračenje ob 17.30

ESD prosta

2. krog, 13. januarja

Priprave : Klasirnica ob 16.30

Izobraževanje : Strokovne službe ob 17.00

ESD : Jama Preloge ob 17.30

Zračenje prosto

3. krog, 20. januarja

Strokovne službe : ESD ob 16.30

Klasirnica : Izobraževanje ob 17.00

Zračenje : Priprave ob 17.30

Jama Preloge prosta

4. krog, 27. januarja

Izobraževanje : Zračenje ob 16.30

ESD : Klasirnica ob 17.00

Jama Preloge : Strokovne službe ob 17.30

Priprave proste

5. krog, 3. februarja

Klasirnica : Jama Preloge ob 16.30

Zračenje : ESD ob 17.00

Priprave : Izobraževanje ob 17.30

Strokovne službe proste

6. krog, 10. februarja

ESD : Priprave ob 16.30

Jama Preloge : Zračenje ob 17.00

Strokovne službe : Klasirnica ob 17.30

Izobraževanje prosto

7. krog, 17. februarja

Zračenje : Strokovne službe ob 16.30

Priprave : Jama Preloge ob 17.00

Izobraževanje : ESD ob 17.30

Klasirnica prosta

Program izletov Planinske sekcije Premogovnika Velenje za leto 2003

DATUM	SMER IN TEŽAVNOST	VIŠINA V m	ORGANIZACIJA/VODENJE
11.1.	24. pohod po "Poti Cankarjevega bataljona", nočni pohod 10-12 ur / Z	890	Franc Maršnjak
8.2.	Menina / L		Franc Maršnjak, Vera Debenjak
22.3.	Evropska pešpot – E6 / L ali Pohorje		Marjana Borovnik, Karlo Žibret, Franc Maršnjak
5.4.	Slavnik / L		Husein Djuherič
19.4.	10. pohod po stopinjah Valentina Staniča	800	Tone Žižmond
24.-25.5.	Velebit, južni del / L ali Matajur		Tone Žižmond, Zinka Ribič
14.6.	Gora Oljka – pohod bosih / L	733	Milan Okorn, Tone Štih
20.-21.6.	Bricelj / Z	2346	Tone Žižmond
26.-27.7.	Prisojnik – Razor / ZZ ali Križevnik	2601	Franc Maršnjak, Husein Djuherič
15.-16.8.	Triglav / ZZ	2864	Husein Djuherič
5.9.	Turčija - Taurus		Husein Djuherič, Franc Maršnjak, Marjana Borovnik, Vera Debenjak
27.-29.9.	Zgornje Bohinjske gore / Z	2300	Franc Maršnjak, Marjana Borovnik
11.10.	Kamorkoli / L		Tone Žižmond
18.10.	Haloze / L		Primož Strniša
15.11.	Žerjav – Uršlja gora / L	1690	Marjana Borovnik, Zinka Ribič
26.12.	11. Štefanov pohod	1108	Marjana Borovnik

Spoštovani planinci, dragi ljubitelji gora in pohodništva!

Za nami je še eno leto, ko smo križarili po vrhah in dole, osvajali visoke gore in odkrivali skrite doline, ob tem pa spoznavali naravo in ljudi.

Upam, da ste se vsi, ki ste na pot odšli z našo planinsko sekcijo, imeli lepo. Zahvaljujem se vsem tistim, ki so nam pomagali pri izvedbi naših načrtov, in jim želim, da se uresničijo tudi njihovi načrti.

Posebej se zahvaljujem vsem planinskim vodnikom, ki so nas varno popeljali stran od mestnega vrveža, pa tudi udeležencem izletov, ki so poskrbeli za čudovita doživetja in spomine.

Vsem želim obilo zdravja, veliko delovnih uspehov in osebne sreče. Ko boste na planinskih poteh, pa varen korak in veliko užitkov.

Husein Djuherič, predsednik Planinske sekcije Premogovnik Velenje

Namizni tenis

V Rdeči dvorani v Velenju je 26. novembra potekalo ekipno prvenstvo Premogovnika Velenje v namiznem tenisu za leto 2002. Tekmovalo je pet ekip, dosegle pa so te uvrstitve:

1. Zračenje (Ivan Zera, Jusuf Salkić),
2. Jama Preloge (Bogdan Simončič, Peter Dobnik, Marko Svitlica),
3. Skupne službe (Boris Močilnik, Samo Mernik, Srečko Anžej),
4. ESD (Jože Kolenc, Egon Fece, Zdravko Švenda),
5. Klasirnica (Alfred Vodušek, Peter Miklavžina).

Popravek

V prejšnji številki Rudarja smo v članku ob zaključku akcije kolestarskih vzponov na Paški Kozjak izpustili ime našega sodelavca, ki je na Paški Kozjak prikolesaril 53-krat. To je bil **Ivan Jurko, Jamska strojna služba.**

Njemu in vsem drugim prizadetim se opravičujemo, Ivan Jurko pa si prav tako zasluži vse čestitke za trud in vztrajnost!

Športno društvo

Vsem našim članom

želimo v novem letu veliko zdravja in užitkov ob rekreaciji!

Športno društvo

Skupaj se poslovimo od leta 2002!

Letošnji zadnji delovni dan bo **petek, 20. december**. Od delovnega leta 2002 se bomo skupaj poslovili v Beli dvorani. "Urniki" 20. decembra pa je tak!

- ✓ Delavci **prve** izmene bodo prišli na delo ob običajnih urah, območje pa bodo - razen dežurnih delavcev in tistih, katerih prisotnost je neobhodna po planu vodstva podjetja - zapustili med 9.45 in 10.00.
- ✓ Izvoz za jamske delavce se bo začel ob 9.30.
- ✓ Tradicionalna rudarska malica bo za delavce v prvi izmeni od **10. do 12. ure v Beli dvorani**. V tem času bo okrepljen prevoz z avtobusi na relacijah Preloge - Bela dvorana in Bela dvorana - Velenje mesto (po običajni delavski progi).
- ✓ Avtobusi primestnega prometa bodo delavcem prve izmene na voljo za pot domov po vsakodnevem voznem redu.
- ✓ Delavci **druge in tretje** izmene bodo 20. decembra prišli na delo skupaj v popoldansko izmeno. Izvoz za delavce z jamskih delovišč se bo začel ob 17.30. Skupna rudarska malica bo zanje med **18. in 20. uro v Beli dvorani**. Režim prevozov bo enak dopoldanskemu, avtobusi primestnega prometa pa bodo odpeljali z izhodiščnih postaj ob 20. uri.
- ✓ **Bloke za rudarsko malico** smo zaposleni prejeli v kuvertah z izplačilom novembrske plače.
- ✓ V priložnostnem programu v Beli dvorani bodo v obeh terminih nastopile **Vesele Štajerke**, pridružili pa se jim bodo tudi **dedek Mraz** ter govorca **dr. Evgen Dervarič** in **mag. Marjan Kolenc**.
- ✓ Tehnična konferenca bo v **petek, 20. decembra**, ob **9. uri v restavraciji Jezero**.
- ✓ **Okrepčevalnici za izdajanje malic** v Prelogah bosta v petek, 20. decembra, zaprti od 9. do 12. ure in od 17. do 20. ure. Dežurni delavci naj pravočasno vzamejo malico, prav tako naj poskrbijo, da bodo dobili tudi rudarsko malico iz Bele dvorane.
- ✓ Vse, ki se boste pred Belo dvorano pripeljali s svojim vozilom, prosimo, da na parkirišču ob čolnarni upoštevate navodila varnostnikov.

Vabljeni v Belo dvorano, da skupaj preživimo nekaj uric zadnjega delovnega dne v letu 2002 in si zaželimo vso srečo v letu 2003!

Koledar prireditvev za december

- ✓ **petek, 20.**,
Premogovnik Velenje, **pred-novoletno srečanje** v Beli dvorani
- ✓ **petek, 20.**,
Muzej premogovništva Slovenije, **nočni ogled muzeja z obiskom dedka Mraza**, ob 16. ure dalje
- ✓ **nedelja, 22.**,
Rudarski oktet, **božično-novoletni koncert** v orgelski dvorani Glasbene šole, ob 16. uri
- ✓ **četrek, 26.**,
planinska sekcija, tradicionalni, že **11. Štefanov pohod** čez Paški Kozjak
- ✓ **torek, 31.**,
GOST, Restavracija Jezero Velenje, **silvestrovanje**, igra ansambel Goter žur band, ob 19.30

januar 2003

- ERICo Velenje, razstava fotografij **Damjana Končnika**, ogled možen vsak delovni dan med 8. in 16. uro ali po dogovoru
- ✓ **sobota, 11.**,
planinska sekcija, 24. nočni pohod po **"Poti Cankarjevega bataljona"**
- ✓ **torek, 14.**
Muzej premogovništva Slovenije znova odprt za ogled
- ✓ **sobota, 18.**,
GOST, **planinski ples**, restavracija Jezero Velenje, ob 19.30

Prva razstava del Saliha Biščića

V restavraciji Mami v ljubljanski Nami je svoja likovna dela do 20. decembra razstavljal naš sodelavec Salih Biščić. To je bila njegova prva razstava.

Je strojnik, zaposlen v Premogovniku Velenje od leta 1980 in dela kot strojnik VDL. Doma je iz Tuzle v Bosni in Hercegovini.

Že v osnovni šoli je pokazal nadarjenost za slikanje in je svoje umetnine razstavljal na priložnostnih razstavah. Kljub odločitvi za tehnični poklic, je svojo umetniško žilico negoval naprej.

Danes je član likovne skupine PIN, kjer se uči slikanja pri akademskem slikarju Milanu Todiču.

Slika akrile, akvarele, paste, poskuša se z grafiko in oljem na platnu. Motivi na njegovih slikah so mestne vedute, predvsem Pirana, portreti in tihožitja pa tudi konji.

“Človek ustvarja za svojo dušo, ker ga nekaj žene, vendar pa je razstava tvojih likovnih del nova spodbuda, da z likovnim ustvarjanjem nadaljuješ,” je ob odprtju razstave povedal Salih.

“Prej nekako ni bilo priložnosti, da bi imel razstavo. Zato sem še bolj hvaležen Stojanu Špeglu, predsedniku odbora za kulturo, da mi je pomagal pri postavitvi razstave. Slikam doma, v kleti, pravega ateljeja nimam, veliko slik pa nastane tudi v naravi in na morju, v Piranu. Pride trenutek, motiv, ko me “zagrabi” in moram slikati. Slike podarjam prijateljem, sorodnikom, nekaj sem jih tudi že prodal. Ob slikanju se sprostim, izrazim svoje občutke,

Salih Biščić

odnos do predmetov, narave. Največkrat rišem to, kar vidim, preskusil pa sem se že tudi v abstrakciji. Predvsem se še učim, poskušam.”

S postavitvijo razstave se je Salihu Biščiću uresničila njegova dolgoletna želja, čeprav tista največja še ostaja: da bi bile njegove slike na ogled v razstavišču Barbara v Premogovniku Velenje. /dj/

Rudarski oktet

vabi na tradicionalni božično novoletni koncert!
Koncert bo v nedeljo, 22. decembra, v orgelski dvorani Glasbene šole, ob 16. uri.
Vstop je prost!

REŠITEV NAGRADNE
KRIŽANKE PODJETJA
GOST, OBJAVLJENE V
RUDARJU 9/2002, STA
GESLI:

nedeljsko kosilo in okusne
slaščice.

Nagrajenci so:

1. nagrada Franc Krajnc, Šešče 78/A, 3312 Prebold,
2. nagrada Marija Vovk, Cesta na griču 8, 3320 Velenje,
3. nagrada Matija Halabarec, Rinčetova graba 17, 9240 Ljutomer.

Nagrajenci bodo obvestilo za koriščenje nagrad prejeli po pošti.

Čestitamo nagrajencem, vse bralce pa vabimo k reševanju nove nagradne križanke v tej številki Rudarja.

Tečem zase, za zdravje!

Dan po Miklavžu. Nad mestom se počasi rojeva nov dan. Kar ne more pregnati teme. Pomaga mu nekaj razigranih luči in svetlečih snežink, ki naznanjajo praznične dni. Domači še spijo, ko se izmaknem iz postelje, nataknem polarjev pas, zdrsnem v tekaški dres in se počasi, prav potih, da ne bi koga zbudil in zmotil sobotnega miru, odpravim na plano. Hladno je, mnogo bolj kot včeraj.

Bežen pogled na uro zaradi kontrole frekvence srčnega utripa. 68. Meja pri 160. Noge, telo, srce in pljuča že komaj čakajo, duša kipi od pričakovanja. Z neba se usipajo nežne kapljice. Človek bi v tem času pričakoval sneg, a sem kljub temu vesel. Kako rad sem kot otrok tekal po dežju.

Kar odplavam tja v šestdeseta. Petinpetdesetorček - rjav, za Namo. Večerno iznašanje kant za smeti, nato pa še krog ali dva razigranega otroškega teka med obema blokoma. Najraje v dežju, ko ti kapljice polzijo po licih. Lepo, neizmerno lepo. Za dušo in telo.

In danes. Po nekaj desetletjih. Še vedno enaki občutki sreče in pričakovanja. Torej, dajmo! Pritisk na uro, nežen pisk. Gibanje telesa se počasi preljuje v lahkoten tek. Že utečen ritem zmoti semafor in nekaj avtomobilov na cesti. Šaleški grad je ovit v tančico megle in luči, nekje iz ozadja pa še vedno odzvanja zvon iz Šmarške cerkve. Le komu danes zvoni?

Pogled na levo v jutranjem mraku, prepletenim s sojem obcestnih luči, razkrije praviljično osvetljen Velenjski grad. Kako mirno in budno čuva speče mesto.

Za sabo sem pustil Pako. Iz mraka se izvijejo in me pozdravijo breze na Efenkovi. Na klanecu proti Stanetovi se prvič oglasi Polarček. Opozarja na zmernost. V prsih čutim močnejši utrip, a srce se odziva lepo. Nekoliko upočasnim ritem, da bom zmožel do vrha. Klanec je za mano. Preplavi me občutek zmagoslavja. Sedaj je tudi dihanje nekoliko lažje.

Cesta se počasi prevesi navzdol, telo postaja vse lažje, gibanje vse lahkotnejše. Še malo, pa bom kar odplaval po zraku, kot pero v jutranji sapi. Prešine me občutek sreče. V sebi čutim življenje in neizmerno moč. Tečem. Zase. Za zdravje!

Tek. Gibalna aktivnost, ki izredno ugodno deluje na človekovo telo, njegove organe ter psiho. Poleg tega vpliva tudi na številne dejavnike tveganja. Srce mora ob teku utripati hitreje in močnejše, da bi oskrbelo mišice z dovolj veliko količino kisika in energije. Z rednim tekom dosežemo umiritev in znižanje krvnega tlaka ter frekvence srčnega utripa, srce pa poveča tudi učinkovitost lastnega dela. Z vsakim utripom prečrpa več krvi, hkrati pa se število utripov zmanjša.

To s pridom pri svojih treningih izrabljajo športniki, prav tako pa tudi srčni bolniki v obdobju rehabilitacije. Osebe z dobro kondicijo imajo tudi do 20 utripov na minuto manj kot one s slabo. V 24 urah so tako srce razbremenili za 30.000 utripov. V enem mesecu pomeni to 900.000 utripov, v letu dni pa kar 328,5 milijona utripov. Ob upočasnjenem delu srca se izboljša tudi njegova prehrana. Prekrvljenost srca se izboljša tako s povečanjem števila kapilar kot s širjenjem arterij.

Zdrsnem se ob prijetnem vonju po kruhu, ki se širi iz Tratnikove pekarnice. Še nekaj korakov. Po klanecu navzdol ni težko in že obračam. Mimo Škrata.

Kino. Kolikokrat sem se kot otrok veselil ob nedeljskih filmskih matinee. Danes le trgovina, čistilnica, sadje in seveda – točilnica. Za zdravo, čisto in "veselo" življenje.

Tudi na Rudarski dom ostajajo le spomini. Kadar je zmanjkalo otroških iger, smo se odpravili na ogled. Prava gostilna, kjer so se pogosto

vžgali knapi in vegradovci. Bilo je veselo. Še najbolj, ko je prižvižgala policija. Včasih so bila tudi okna premajhna. Kot na divjem zahodu. Kopija dogajanj z druge strani ceste. "S filmskega platna naravnost za vas!"

Previdno prečkam cesto in nato skozi Staro vas. Včasih dolžino koraka zmoti luža. Še vedno dežuje. Ritom teka je primeren, srce se dobro odziva, počutje odlično.

Redna telesna aktivnost poveča število in premer žil. Stene žil postanejo bolj elastične. Poveča se tudi število obvoznic. Prehrana tkiva postane optimalna. Skeletne mišice postanejo čedalje bolj močne in čvrste. V njih se poveča število krvnih žil, hkrati pa tudi bolje izkoriščajo kisik iz krvi.

Nežen ovinek v levo in nato navzgor, mimo Rakove kmetije. Kot da sem še včeraj s kanglico hodil po mleko. Sapa postane nekoliko težja, v nogah že čutim utrujenost, ravno pravnjo.

Reden tek povzroči porast števila rdečih krvničk, poveča pa se tudi količina plazme. Kri postane tako kvalitetnejša, veže in prenese lahko večjo količino kisika. Sposobnost strjevanja se zmanjša, prav tako tudi vrednost krvnih maščob – holesterola in trigliceridov. Pomembno se poveča vrednost zaščitnega HDL holesterola. Presnova sladkorja se pospeši.

Reden tek poveča tudi učinkovitost pljuč. Telo je tako ustrezneje oskrbljeno s kisikom. Trenirana oseba lahko vnese dvakrat več kisika od telesno neaktivne. Izboljša se prebava, kosti postanejo močnejše in prožnejše.

Mimo Meha kar zdrsnem. Še nekaj tednov in bo treba zopet na servis. Ne, ne. Ni vprašanje srca. Avto potrebuje preventivni pregled.

Imel sem srečo. Na semaforju zelena, zapornice dvignjene. Izza visoke ograje se ponosno dviga Demšarjeva vila. Tukaj sem doživel svoj prvi kontakt z banko. Visoka, elegantna in sila urejena gospa mi je svečano predala hranilno knjižico in "šparovček", ki sem ga nato vsak mesec pridno polnil.

Zelo pomemben je tudi vpliv teka na splošen občutek dobrega zdravja, kar poveča življenjski optimizem. Ob redni telesni aktivnosti se izboljša spanje. Sposobnost sprostitve je izrazito boljše, pomembno pa se izboljša tudi odpornost na stres. Pri osebah, ki so redno telesno aktivne, se zmanjša pogostost obolenj. Zmanjša se tudi število nezgod, čas okrevanja pa je izrazito krajši. Z rednim tekom se poveča tudi delovna zmogljivost, tako psihična kot fizična.

Na desni se odpirata Hudovernik in Pajk, pred mano se bohota bivši združni dom. Ponovno zadiši po kruhu. Presta.

Copati grabijo asfalt. Na desni me pozdravlja kulturni dom, z druge strani pa gimnazija. Zavestno odženem spomine, saj bi sicer ostal kar tu in sedel na klopcu. Sapa postaja nekoliko težja, občasno se oglasi moj mali škrat-polarček.

Tečem ob Paki navzgor mimo Prehrane, prek ceste in že sem doma. Dva piska ob pritisku na uro označita konec teka. Čas je nekoliko slabši kot pred meseci, frekvenca srčnega utripa primerna, sreča in zmagoslavje pa prav nič manjša.

Kar prehitro je minila sobota in za njo nedelja. Tako, kot minevajo hitro vsi dnevi, meseci in leta. Kadar čas teče hitro, nam ni slabo. Ko se ustavi, je nekaj narobe.

Pa smo ga dobro izkoristili? Smo uspeli ujeti srečo in zdravje? Smo se potrudili in vsak dan namenili delček časa tudi sebi? Vemo, kakšna je naša teža? Kolikšna vrednost krvnega tlaka, holesterola in krvnega sladkorja? Smo bili vsaj 30 minut dnevno v okviru priporočenih mej lastnega srčnega utripa?

Še je čas. Potrebujemo le odločitev in dovolj trdno voljo.

Ob letu, ki bo vsak čas obrnilo list na koledarju, si zaželimo zdravja in sreče, predvsem pa se imejmo radi. Potrebovali bomo – vse troje.

prim. Janez Poles, dr.med.-internist

Preprečiti osteoporozo

V sklopu projekta Skrb za zdravega delavca, s katerim se trudimo pri delavcih spodbuditi čimveč lastne aktivnosti za ohranjanje zdravja in opozoriti, da je treba bolezen najprej "preprečiti in šele potem lečiti", smo v novembru in decembru izvedli akcijo "Preprečiti osteoporozo".

Torej v izvajanju projekta Skrb za zdravega delavca tokrat nismo pozabili na zdravje naših sodelavk. V Premogovniku je zaposlenih 157 žensk, od tega je 63 starih nad 45 let. V rubriki Zdravje je dr. Janez Poles že lani opozarjal na osteoporozo, bolezen kosti, za katero je značilno zmanjšanje kostne mase in ki je pogosta spremljevalka predvsem žensk v starosti nad 45 let.

Osteoporozo ne boli, zato jo na žalost odkrijemo šele tedaj, ko si zlomimo zapestje, kolk ali hrbtenična vretenca. Zdravljenje teh poškodb pa je dolgo in drago, tako za delavko kot tudi za podjetje. Zato smo veseli, da je vodstvo prisluhnilo naši pobudi in da smo skupaj s službo VPD lahko organizirali merjenje kostne mase v zasebni ambulanti dr. Aleksandre Žubrove. Tako je 68 žensk, ki spadajo v rizično skupino za osteoporozo, opravilo ta pregled, ki se jim šteje kot obvezen sistematični pregled.

Ko pregledujemo rezultate pregleda, pa smo z akcijo še toliko bolj zadovoljni. Rezultati preiskav so pričakovani, kar ne pomeni, da so dobri. 33 odstotkov delavk ima normalne vrednosti, 50 odstotkom so namerili nižje vrednosti, ki napovedujejo, da se bo osteoporozo pri njih pojavila v naslednjih letih, pri 17 odstotkih delavk pa je bila osteoporozo ugotovljena.

Zakaj smo z rezultati zadovoljni? Po pregledu je zdravnica vsaki pacientki razložila njen izvid, ji svetovala, kako živeti, da bo svoje kosti ohranila čim dlje v primernem stanju, ogrožene pa napotila k lečečemu zdravniku na takojšnje zdravljenje. Prepričani smo, da smo s tem omogočili "preprečiti," da ne bo potrebno "lečiti".

Ta akcija in še druge, ki jih načrtujemo, naj predvsem spodbudi v nas odgovorno in aktivno vlogo v skrbi za lastno zdravje, ob tem pa je dobrodošla tudi pripravljenost podjetja, da prisluhne našim pobudam.

Milena Ahtik

Vlaganje v zdravje se obrestuje!

Irena Klemenčič, gospodarsko področje: "Povabila na pregled za osteoporozo sem se zelo razveselila, saj bi se sicer sama težko odločila za pregled. Vem, da je bila pobudnica te ideje Milena Ahtik in skupaj s sodelavkami iz gospodarskega področja, ki smo bile na pregledu, smo ji za njeno vztrajanje za ta pregled zelo hvaležne!

Jaz sem po pregledu dobila dober izvid in tega sem bila še bolj vesela. Pohvaljena sem bila, ker skrbim za svoje zdravje. Rekream se, uživam hrano, bogato s kalcijem.... Vlaganje v zdravje se res obrestuje!"

Marjana Borovnik, kadrovsko-splošno področje: "Povabila sem bila zelo vesela in sem hvaležna Mileni Ahtik, da se je pri vodstvu podjetja trudila za ta pregled. Sama sem načrtovala pregled za osteoporozo, ker sem že veliko prebrala o tej bolezni in imam zanjo predispozicije. Zato veliko naredim za svoje zdravje, da ne bi zbolela. Rekream se, veliko hodim, planinarim, telovadim. Če ne bi počela vsega tega, bi bil izvid pozitiven. Tako pa je bil izvid negativen in sem ga bila vesela."

Majda Rihtar, gospodarsko področje: "Nisem razmišljala, da bi opravila ta pregled, ko pa sem dobila vabilo, sem se takoj odločila zanj. Veseli me, da imam negativen izvid, čeprav sem se na tistem bala, da bo drugačen. Posebej za svoje zdravje ne skrbim, se pa veliko gibljem z delom pri hiši."

Marjana Drobež, gospodarsko področje: "Povabila na pregled sem se razveselila, ker se sama za pregled ne bi odločila. Žal, pa so me manj razveselili rezultati, saj je zdravnica ugotovila začetek osteoporoze, kar je bilo zame šokantna novica. Rada jem mlečne izdelke, menim, da se veliko gibljem, a očitno gospodinjska dela in dela pri hiši niso primerna rekreacija... Z mojem se bova morala odločiti za pravo in redno rekreacijo." /dj/

Sreča sveta

*Ko se rodi otrok, država,
ko ladja zapljuje v neskončnost svetovnega
morja,
ko osvajamo druge planete,
ko duh zmora preseči samega sebe,
teče šampanjec.
Posameznikovo zadovoljstvo,
za vsakega en mehurček!
To je sreča sveta.*

To vino poraja željo po praznovanju. Gibanje mehurčkov je kot glasbeno vodilo in se vedno znova poraja v kozarcu, kot neizčrpen vir navdih, ki hoče samo navzgor, k svetlobi, k življenju, kajti rahla optična vitica je življenje samo.

Šampanjec je lahko sodobnemu človeku izjemen prijatelj in sopotnik. Njegov igrivi značaj je na zunaj viden in njegova občutljiva duša, ponotrana globina odtenkov v aromah in okusih, omogočata sodobnemu človeku, da za hip postane, da si vzame čas in se v miru pogovori s prijateljem.

Šampanjec nas navda z navdušenjem. To je posebna dragocenost, kajti kaj še lahko navduši današnjega vsevednega in vsemogočnega človeka! Nad čim smo se še sploh sposobni navdušiti? Veseliti?

Iskrivo vino nosi v sebi moč nagovarjanja k modrovanju in hkrati k otroški zaupljivosti, norostnemu prepuščanju trenutne lepote. V življenju ne moremo biti ves čas do

skrajnosti preračunljivi in obvezani zgolj racionalnemu ravnanju. Vse, kar naredimo, nam ne more prinašati le dobička. Šampanjec nam daje potuho predrznosti in sproščeno prenašanje izgube, ki je v vsakem pogledu del dobička. To vino nas uči v življenju zmagovati in nas pripravlja v dobrovoljnosti na poraz.

Šampanjec je vino, ki nas nagovarja, da si moramo zase vzeti več časa, kajti če bomo znali ceniti čas, ki ga namenimo zase, ga bomo znali najti tudi za druge.

Šampanjec je neke vrste ogledalo naše iskrenosti. Še tako lepo pripravljen sprejem in še tako lepo urejeni gostitelji ne bodo izražali srčne kulture in bistva gostoljubja, če bo vse ostalo pri porcelanastem nasmehu umetno polepšanih zob in formalističnem, preračunljivem pogledu oči in hladnega stiska rok. Človek se namreč hitro zna obleči v pozunanjenostne attribute urejenosti in vljudnosti, za njim pa ne ostaja nič, kar bi bilo vredno spomina v našem srcu.

Šampanjec pa je v tej primerjavi kakor razigran otrok, ki je sicer lepo oblečen, a ni pozabil na smeh in spontane gibe, tekanje naokoli in živo brbotanje besed, ki jih rojevata nezlagana radovednost in navdušenjem nad vsem, kar je novega in drugačnega.

Šampanjec, kakor vino sicer, ni stvar, temveč živo bitje, in to še kako živo.

Ima telo, dušo in značaj. Ima celo glas, da ga lahko tenkočutno poslušamo. Naj se malo te njegove iskrivosti preseli tudi v našo dušo in telo. Da bi se ljudje med seboj bolje slišali in razumeli, da bi se znali veseliti življenja.

Ko je Bog ustvaril vinsko trto človeku v veselje, je gotovo mislil tudi na šampanjec. Toda ni mu ga podaril kar tako. Človek se je moral precej namučiti, da je prišel do skrivnosti njegovega nastanka.

In Bog je imel prav: tako je človeka naučil, da je vse tisto, kar si mora pridelati sam, več vredno.

Izgled, vonj, okus

Danes je šampanjec oziroma peneče vino vseh tistih, ki so radostnega duha in imajo smisel za iskrivo lepoto. Za tem širokim pojmom se skriva več odtenkov človeške narave.

Šampanjec je ostal vino slavlja, a tudi vsakdanjega obreda trenutkov pozornosti. Zaradi organoleptičnih lastnosti je postal tudi nepogrešljiv sopotnik kulinarike, zlasti v novejšem času. Kot aperitiv je nadomestil žgane pijače, pa tudi vse bolj se uveljavlja kot vino, ki spremlja vse jedi ene zaključene kulinarčne celote, torej kosila ali večerje.

Doživljamo ga kot vino: najprej z očmi, nato z vonjem in nato z okusom.

Prava paša za oči se začne že s pogledom na instrumentarij, ki spremlja vsako šampanjsko **steklenico**. Njena oblika se razločuje od drugih značilnih vinskih steklenic. Je močnejša, grajena kot trezor za varovanje dragocenega zaklada. Vrat ima odet v zlato obleko. Pokriva zamašek in žično mrežico na njem, ki preprečuje, da bi zamašek zapustil steklenico proti naši volji.

Etiketa je oblikovana s posebno eleganco, saj mora izražati ugled šampanjske hiše in značilnost šampanjca v steklenici. Na etiketi morajo biti zapisani vsi pomembni podatki: ime hiše oziroma kleti, ime šampanjca, vsebnost steklenice in letnik, če je v steklenici šampanjec z letnikom.

Ob šampanjski steklenici je nepogrešljiva **posoda za hlajenje vina, bel prtič** in kot pripomoček posebne **klešče** za trdovratne zamaške, ki nočejo elegantno iz steklenice.

Na mizi so pripravljene **kozarci**, prave steklarske mojstrovine. Kozarci so navadno ozki in visoki, izdelani iz tankega stekla, da se dotik ustnic ob steklu poistoveti s prefinjenostjo iskrivega vina, ki šumi v kozarcu in je šampanjec zato tudi edino vino, ki ga lahko slišimo, ko je že v kozarcu.

Penino postrežemo pravilno ohlajeno, ko ima vino od 6 do 8°C. Najbolje je, da pri odpiranju steklenico položimo v posodo za hlajenje penine. Z levo roko držimo vrat steklenice, prek belega prta seveda, snamemo zaščitni ovoj iz folije in z desnico odvijemo kovinsko košarico, ki pa je po odvitju ne snamemo, temveč jo primemo in s tem tudi zamašek, in lahko zavrtimo,

SEDMO NEBO

Sestavine:

- ✓ 4 jajca
- ✓ 1 rumenjaka
- ✓ 18 dag sladkorja
- ✓ 15 dag sladkorja v prahu
- ✓ 10 dag mletih orehov
- ✓ 2 žlici mletih orehov
- ✓ 1 – 2 lista vaflov (oblatov)
- ✓ 20 dag masla
- ✓ 4 žlice močne prave kave

Priprava:

4 beljake stepoš v trd sneg z 18 dag sladkorja, primešaš 4 rumenjake in 10 dag mletih orehov. Maso vliješ na pekač, namazan z maslom in obložen z listom vaflov oz. oblatov. Pečeš pri temperaturi 180 °C 20 minut.

Medtem pripraviš nadev:

20 dag masla zmešaš s 15 dag sladkorja v prahu, dodaš 1 rumenjaka in 4 žlice ohlajene močne prave kave.

Nadev premažeš po pečenem in ohlajenem pecivu, potrosiš z mletimi orehi, razrežeš na centimeter in pol debele palčke in ponudiš.

Gostom in sebi dopovej, da bo za shujševalne kure na voljo celo prihodnje leto!

PA DOBER TEK!

da zamašek v vratu steklenice popusti in sam počasi zleze iz njega. Pri tem ga pridržujemo, da nam ne pobegne in da se pri odpiranju steklenice ne sliši močnega poka, temveč le pridušen šum.

Potem primemo steklenico pri dnu, kjer je velika vdolbina za palec, z ostalimi prsti pa objamemo spodnji del steklenice in penino počasi natakamo. Pri tem naj bodo kozarci rahlo pod kotom, da penina polzi po njihovi steni navzdol.

Kakor pri vseh vinih, velja tudi pri peninah, da moramo biti pri uživanju zmerni. S penino ravnajmo spoštljivo, s steklenico pa previdno. Dokler je zamašek v njej, je nikoli ne obračajmo proti sebi ali proti gostom. Z zamaškom ne pokajmo glasno, češ, naj sosedi slišijo, koliko steklenic smo odprli, in ne škropimo ljudi okoli sebe.

Vse besedilo je vzeto iz knjige

Draga Medveda Šampanjec, sreča sveta
Založba Rokus, d.o.o., Ljubljana, 1999

Tone Pavček

Sreča (1)

Sreča se zmeraj z nesrečo brati.
Tako stare knjige uče.
A človek ne neha verovati
in za srečo kakor za zvezdo gre.

Tako živi sreča svojo posebno
zgodbo
med stvarmi in med ljudmi,
ki jo poslušajo kot znano godbo,
ki ni resnična, a milo zveni.

A sreča ni v glavi in ne v daljavi,
ne v žepu in pod palcem zaklad.
Sreča je, če se delo dobro opravi
in če imaš koga rad.

Potem v tebi dve sreči gorita.
Dve sonci v srcu. Dvoje svetil.
Od njiju je luč okrog tebe razlita,
ko romaš za zvezdo, k sebi, na
cilj.

Sreča (4)

Sreča je zelo čudna gospa.
Kadar jo iščeš, je ni doma,
a če je s tabo, je nezanesljiva,
ali, kot pravijo, kriva.

Poznal sem fanta, že skoro
moža,
ki šel je za njo na konec sveta,
in je korakal, korakal, korakal,
a ni je, sreče, učakal.

Zmeraj je gledal nekam v
daljavo,
zmerjal verjel je v nekakšno
veljavo,
a bogatije med samo potjo
ali pred nosom zanj sploh ni
bilo.

Tako je mislil, da je nesrečen,
in tožil, da je za srečo zgubljen.
Mož je pozabil, da človek je
večen
in da je sreča v njem...

Fran Milčinski Ježek

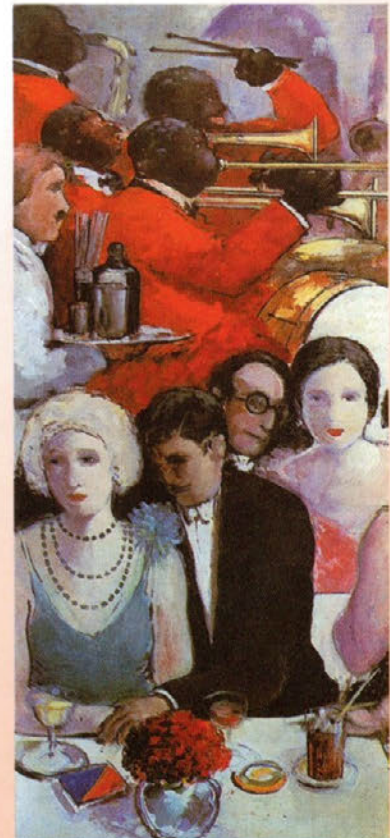
Sreča stanuje v sedmem nad-
stropju

Aj! Aj! Aj! Aj!
Sreče ne kupiš
pri kolporterju
kot kriminalko
in kakor TT...

Aj! Aj! Aj! Aj!
To ni artikel
za supermarket,
da jo le vzameš
pa plačaš in greš...

Sreča stanuje v sedmem nad-
stropju.
Lift je pokvarjen, moramo peš.
Koliko hoje, koliko muje,
koliko teh enoličnih stopnic.

Aj! Aj! Aj! Aj!
Ko pa na koncu
pred njenim smo pragom,
na vratih je listek:
NI ME DOMA...

telkom
 sistemi *d.o.o.*
 ve **le** **n** **j** **e**

V nakup vam ponujamo

razne telefonske aparate ter opremo in **sklenitev vseh Mobitelovih naročniških paketov—akcijske cene za sklenitev ali podaljšanje naročniških razmerij**

OSVOJITE SVET
 S CENEJŠIMI
 MEDNARODNIMI
 TELEFONSKIMI
 POGOVORI

PONUJAMO VAM UGODEN NAKUP

MOBILNIH TELEFONOV
 RAZLIČNIH ZNAMK

Zaposlenim v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje omogočamo obročno plačilo prek osebnih dohodkov.

Ponujamo vam:

GSM telefonske aparate, mobi pakete, mobi kartice, brezvrvične telefonske aparate Siemens, navadne telefonske aparate raznih proizvajalcev, dodatno opremo za GSM aparate, servisiranje telefonskih IN GSM aparatov.

PRI NAS LAHKO SKLENETE NAROČNIŠKO RAZMERJE ZA CENEJŠE TELEFONIRANJE V TUJINO.

Vabimo vas, da nas obiščete v poslovnih prostorih v Kersnikovi 13 v Velenju. Lahko nas tudi pokličete na telefonsko številko 58-72-400 ali na interno številko 22-00.

Imate delovno dobo na območju Makedonije?

Meddržavni sporazum o socialnem zavarovanju, ki ga je Slovenija sklenila s Makedonijo, je prinesel novost pri uveljavljanju pravic na področju priznanja delovne dobe, izpolnjene pred letom 1991 na območju **Makedonije**.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ne prizna zavarovancem delovne dobe iz Makedonije pri postopkih upokojitve, če le-ta ni potrjena s strani makedonskega nosilca zavarovanja.

Praksa je pokazala, da je pridobitev potrdila o priznani dobi dolgotrajna, zato priporočamo vsem, ki imate omenjeno dobo, da čimprej pričnete s postopkom za njeno uveljavitev. Najprej to storite zaposleni s 35. leti in več pokojninske dobe in nato še vsi drugi. Koliko pokojninske dobe ima posameznik, je razvidno s plačilne kuverte.

V kadrovske evidenci podjetja, soba 15 v upravni stavbi, je treba vzeti delovno knjižico in na Izpostavi pokojninskega in invalidskega zavarovanja Velenje, na Prešernovi 7 izpolniti zahtevek za ugotovitev delovne dobe v tujini. Uradne ure imajo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 12. ure.

Kadrovska služba

H R A N I L N I C A

LON

d.d., Kranj

poslovna enota CELJE
GLAVNI TRG 11, CELJE
tel.: 03/49-26-077

Vsak dan od 8.30 do 12.00 in od 13.00 do 16.30 ure

LONOV ZLATI DECEMBER

Osebna ponudba za Vas in vašo družino!

KREDIT V ENEM DNEVU!

- * ODPLAČILNA DOBA DO 5 LET
- * IZPLAČILO V GOTOVINI
- * MOŽNA OBREMENITEV DO 45% PLAČE
- * KONKURENČNE OBRESTNE MERE
- * KREDITI TUDI ZA TUJCE (DELOVNA VIZA)

LONOV TEKOČI RAČUN

- * LIMIT DO 4-KRATNIKA PLAČE
- * BANKOMATI ZA DVIG GOTOVINE
- * KARTICA EUROCARD MASTERCARD
- * TRAJNI NALOGI

VARČEVANJE - ZANIMIVO - VARNO - NAJBOLJŠE

Hranilnica ima licenco Banke Slovenije in je vključena v jamstveno shemo slovenskih bank za vloge vlagateljev.

TOLARSKE VEZAVE IN VEZAVE Z DEVIZNO KLAUZULO

poljubna izbira zneskov, dobe varčevanja ter načina izplačila obresti

RENTNO VARČEVANJE

- * dolgoročno varčevanje najmanj 5 let
- * mesečni polog od 4.000,00 SIT dalje
- * izplačilo glede na želje in potrebe varčevalca

VARČEVANJE PLUS

- * mesečni polog najmanj 5.000,00 SIT, lahko tudi več in pogosteje
- * varčevanja za 1, 2 ali 3 leta

ZLATI LON

- * vezava najmanj 1 mio SIT za 1 leto, bonus do + 0,30 %
- * nagrada pravi zlatnik zaupanja
- * možnost dodatnih pologov in dvigov na račun
- * možnost izločanja obresti na druge račune

ZLATA REZERVA

Varčevanje v zelenem obsegu in dvigovanje, ko je denar potreben.

**V HRANILNICI LAHKO PLAČATE VSE VAŠE POLOŽNICE Z NAJMANJŠO PROVIZIJO IN
KUPUJETE TER PRODAJATE VALUTO !**

SREČNO !

upravljanje s stanovanji, d.o.o.

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

<http://www.rlv.si/habit/>

041/665-223

ISO 9002
Q-387

PRODAMO, Celje, enoinpolsobno stanovanje novo gradnja, 46 m², 2. nadstropje, KTV

PRODAMO, Velenje, garsonjera na Koroški ulici, 29 m², pritličje, KTV, CK

PRODAMO, Velenje, enoinpolsobno stanovanje, naselje Šalek, 46 m², 5. nadstropje, KTV

PRODAMO, Velenje, dvosobno stanovanje, 63 m², naselje Šalek, 6. nadstropje, dvigalo, KTV

PRODAMO, Bočna (Zgornja Savinjska dolina), dvosobno stanovanje, 59 m², mansarda, delno opremljeno, prenovljeno, cena ugodna

PRODAMO, Velenje, dvosobno stanovanje, 56 m², naselje Gorica, 7. nadstropje, dvigalo, KTV

PRODAMO, Velenje, dvoinpolsobno stanovanje, 79,5 m², naselje Gorica, 5. nadstropje, stanovanje je prenovljeno

PRODAMO ali MENJAMO, Velenje, štiri sobno stanovanje, 105 m², naselje Desni breg, 5. nadstropje, možna menjava za 2 ali 2,5 sobno stanovanje

PRODAMO, Prevalje, trisobno stanovanje 70 m², potrebno manjše obnove, ugodno

PRODAMO, Zreče, samostojna enodružinska stanovanjska hiša tip Lumar 153 (velikosti 217,79 m²)

PRODAMO, Pesje Velenje, samostojna enodružinska stanovanjska hiša, velikosti 350 m² + 1700 m² zemljišče

PRODAMO, Slovenske Konjice, več poslovnih prostorov v novem poslovno trgovinskem centru, v strogem centru Slovenskih Konjic

PRODAMO, Šmartno ob Paki, v bližini stadiona, nezazidano stavbno zemljišče cca 1072 m², možnost gradnje, z vso infrastrukturo na parceli

PRODAMO hiše, Spodnje Kraše, Andraž nad Polzelo, Breg pri Polzeli, Škale, Prevalje, manjšo kmetijo v Rečici ob Savinji in Lokovici, nedograjeno hišo v Novi Vasi, v Šmarju pri Jelšah

PRODAMO, Velenje, poslovni prostor na Stantetovi ulici, za mirno dejavnost, svoj vhod, (prej videoteka)

ODDAMO V NAJEM, Nazarje, pisarne z delavnico in trgovino, v velikosti cca 350 m², v obrtni coni Nazarij ob glavni cesti, urejena parkirišča

ODDAMO V NAJEM, Velenje NC Spar, trgovina z manjšim skladiščem, v velikosti cca 30 m², v 1. nadstropju ob Big Bangu

IŠČEMO, več stanovanj v **Velenju** enoinpol do dvosobnih (do 55 m²) po možnosti v pritličju ali prvem nadstropju oziroma do petega nadstropja v bloku z dvigalom

IŠČEMO, v **Savinjski dolini** kupimo za znanega kupca večji bivalni vikend ali manjšo hišo v okolici Mozirja

Mnogi nam zaupajo že vrsto let. Zaupajte nam še vi !

gsm: 041/665-223 tel: 03 898 16 00

					AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	KROŽNO OBLIKOVANA VAS AFRISKIH LJUDSTEV	STRUPENA GOBA	ELKE SOMMER	STRUPEN PRESNOVEK BAKTERIJ		NASELJE	ROBERT ALTMAN	POKRIVANJE Z ODEJO	POLOŽAJ V SAHU, KO JE NAPADENA KRALJICA	ITALJANSKI PISATELJ, FILOZOF (UMBERTO)	
					ŠAHOVSKA FIGURA					BOKSARSKI UDAREC						
					RDEČE- BRADEC					STEBLO ŽIT ALI TRAV						
					IDEAL											
								KOREJSKI AVTO				ODMEV				
								MORAL, NRAV				IVO JAN				
														SNOV, KI NAPOLNJUJE MEDCELICNI PROSTOR	PESNICA ŠKERL	
	AMERIŠKI SKLADATELJ MILLER	SKLEP ZBORO- VANJA	NAŠ ARHITEKT FABIANI	UMETNI MEDNARODI JEZIK	KDOR SE UKVARJA S POLITIKO OSTRA SKALA						V ZEMLJO NAREJENA VDOLBINA					
											ZDRAVLJNA RASTLINA					
	NIZKI FIŽOL													IGRALEC BEATTY		
														PULJSKI AMFITEATER		
	POLITIČNI VODITELJ								ZELO TRDA KOVINA	IGRALKA POTOKAR NEKDANJA PLOŠČ. MERA						
	OBOROŽENA STRAŽA ZA SPREMSTVO															NEKORI- STNE ODVEČNE STVARI
	DEL OBRAZA			CVETNI PRAH V PELODNIH VREČKAH	SUKANEC			CELICE ZA NESPOLNO RAZMNO- ŽEVANJE	POŠKODBE TKIVA					EMIL NOVINŠEK		
					IGRALKA RINA				OKUPATOR, POVRAC. ZRTEV					EDVARD STANIČ		
	NATAŠA LAČEN		PODSTAVEK TROBEC										HUMORISTKA ERZIŠNIK			
													MILE AČIMOVIČ			
	SEČNICA	HITRA SMU- ČARSKA DI- SCIPLINA					POLJSKI GOSPOD				VEČJA SKLENJENA SKUPINA GOR					
							ODMIK OD NORMALE				DEL NOGE					
	KARIBDINA SOSEDA					DROG NA VOZU ZA VPREGANJE ŽIVALI	SVET MED HRIBI							ŽITO, KI DA SIVO MOKO	ČLEN MESTO V NOTRANJI DALMACIJI	
							POSLIKANO JAJCE									
	SREDSTVO ZA UMIVANJE				ODRSKO GLASBENO DELO								MOZOLJA- VICA			
					LIZA MINELLI								PEVKA (MAJDA)			
	LJEDLJIV ČLOVEK										POKOJNIK					
											OTILJJA					
	CELOVŠKI HOKEJSKI KLUB			PEVKA AVSENAK				BIVALIŠČE ZVERI	OTRDELO MESTO							
									PRAVOSL. NABOŽBNA PODOBA							
																
													TENISAČICA MANDLI- KOVA			
						POGINULA ŽIVAL (POGOVOR.)										
						ILOVICA						AVGUST RENOIR				
						NASLOVNA OSEBA IZ STAREGA TESAMENTA										
						ŽELATINA IZ MORSKIH ALG										
												Nagradna križanka HabiT, d.o.o., Velenje				
												Napišite geslo iz križanke na dopisnico in jo do 22. januarja 2003 pošljite na naslov: Uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje.				
												HabiT, d.o.o., bo tri izbrane reševalce nagradil: 1. nagrada: nedeljsko kosilo za 4 osebe v restavraciji Jezero, 2. nagrada: nedeljsko kosilo za 3 osebe v restavraciji Jezero, 3. nagrada: nedeljsko kosilo za 2 osebi v restavraciji Jezero.				

UREDNIŠKI ODBOR RUDARJA VAM ŽELI
VSE DOBRO V NOVEM LETU!

Celje - skladišče

D-Per
65/2002

5000011139, 10

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

SREČNO 2003

Med svojimi in skupaj z vami.

Doma in povsod.

Pri delu in praznovanju.

Vesel božič. Srečno in uspešno novo leto.

PREMOGOVNIK VELENJE d.d.